

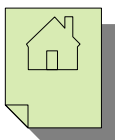
WÓJT GMINY ROŚCISZEWO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ROŚCISZEWO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Gminy Rościszewo
z dnia

BUDOWLANE I URBANISTYCZNE USŁUGI PROJEKTOWE

mgr inż. **ALICJA PEJTA-JAWORSKA**

pracowania planistyczne, projekty infrastruktury technicznej, ekspertyzy z zakresu ochrony środowiska

09-400 Płock, ul. Kazimierza Wlk. 37/93

tel. 24 2682268

kom. 504766500

e-mail: apjaworska@wp.pl

NIP 774-113-13-19

Temat: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Rościszewo

Nazwa opracowania: Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Zleceniodawca: Gmina Rościszewo

Projektant studium:

mgr inż. Alicja Pejta-Jaworska - uprawnienia urbanistyczne nr 1500

Data: grudzień 2015 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	5
	Uwarunkowania inspurujące rozwój	6
	Uwarunkowania ograniczające rozwój	7
	Identyfikacja problemów	8
	Cele rozwoju gminy Rościszewo.....	8
	Cele operacyjne	9
II.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów ..	10
III.	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy	12
	1. Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych.....	13
	2. Kształtowanie układów osadniczych	15
	3. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	17
	4. Tereny wyłączone spod zabudowy	19
IV.	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.....	19
	1. Prawne formy ochrony przyrody i krajobrazu	19
	2. Kierunki użytkowania zasobów przyrodniczych	21
	3. Ochrona krajobrazu kulturowego.....	25
V.	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	26
VI.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury techniczne.....	31
	1. Komunikacja	31
	2. Infrastruktura techniczna.....	32
VII.	Rozmieszczenie inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	37
VIII.	Rozmieszczenie inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadkolejnym	38
IX.	Obszary wymagające sporządzenia MPZP.....	39
X.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	40
XI.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	42
XII.	Obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	43
XIII.	Obszary wymagające rehabilitacji lub rekultywacji.....	44

I. WSTĘP

W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego Rada Gminy Rościszewo podjęła Uchwałę Nr 175/XXXI/13 z dnia 30 października 2013r. o przystąpieniu do zmiany "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rościszewo" zatwierdzonego Uchwałą Nr 157/XXIV/02 Rady Gminy Rościszewo z dnia 22.08.2002r.

Dokument Studium jest podstawą koordynacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, powinien być także podstawą koordynacji wszystkich decyzji i przedsięwzięć realizacyjnych samorządu w zakresie gospodarki przestrzennej gminy. W Studium uwzględniono zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz zadania strategiczne zawarte w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Rościszewo na lata 2014-2020”.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

W studium określa się w szczególności:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych i innych wymagań,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

Studium odgrywa rolę w kształtowaniu struktury funkcjonalno- przestrzennej jako środek informacji o możliwościach i ograniczeniach w odniesieniu do poszczególnych obszarów.

W sporządzonym dokumencie rozkład przestrzenny istniejącego i potencjalnego zagospodarowania pozostaje niezmienny w stosunku do obowiązującego Studium.

Zmiany ograniczają się w głównej mierze do określenia nowych przestrzeni do urbanizacji, położonych w większości w środkowej i północnej części gminy i stanowiących kontynuację terenów rozwojowych wyznaczonych w obowiązującym dokumencie. Ponadto na obszarze gminy wyznaczono obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW oraz ich strefy ochronne.

Wprowadzone zmiany w kierunkach zagospodarowania dotyczą rozwoju:

- zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Rościszewo,
- zabudowy rekreacyjno-turystycznej we wsi Puszcza, Babiec Więczanki,
- obszarów potencjalnego rozwoju wielofunkcyjnej przestrzeni rolniczej z możliwością działalności pozarolniczej we wsi Rzeszotary Stara Wieś, Rzeszotary Gortaty, Babiec Piaseczny,

- przekształceń zabudowy rolniczej i możliwości jej rozwoju (w ramach wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich),
- lokalizacji funkcji eksploatacji kopalin w miejscowości Babiec Piaseczny, Babiec Więczanki, Rzeszotary Gortaty, Śniedzanowo,
- wyznaczenia obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW oraz ich strefy ochronne – m.in. w obrębach geodezyjnych: Września, Stopin, Borowo, Rościszewo, Polik, Lipniki, Nowe Rościszewo, Ostrów, Rzeszotary Stara Wieś, Rzeszotary Chwały, Rzeszotary Pszczele, Rzeszotary Gortaty, Zamość, Kuski, Kownatka.

Ustalenia dokumentu adaptują wyznaczone w obowiązującym Studium tereny przeznaczone do rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej, usługowo-produkcyjno-składowej, rekreacyjno-turystycznej głównie we wsiach Rościszewo, Łukomie, Stopin, Borowo, Rzeszotary Chwały.

Poniżej przedstawiono miejscowe uwarunkowania, które zdefiniowano w trakcie sporządzania diagnozy stanu gminy, w podziale na stanowiące szansę rozwoju i zagrożenie rozwoju.

UWARUNKOWANIA INSPORUJĄCE ROZWÓJ

- Zintegrowane walory przyrodniczo - krajobrazowe i kulturowe reprezentowane m.in. przez tereny objęte prawną formą ochrony przyrody: Obszar Chronionego Krajobrazu Przyczecze Skrwy Prawej, który wchodzi w skład ponadregionalnego systemu ekologicznego oraz pomniki przyrody i zespoły dworsko-parkowe. Czynniki te korzystnie oddziałują na środowisko, tworząc zaplecze ekologiczne, rekreacyjne, turystyczne.
- Dogodna lokalizacja komunikacyjna gminy. Korzystny dla rozwoju układ komunikacyjny zarówno w relacjach wewnętrznych obszaru gminy z jej ośrodkiem administracyjno-usługowym jakim jest wieś Rościszewo (dobry stan dróg gminnych i powiatowych), jak i w powiązaniu z obszarami sąsiednimi w skali regionalnej i krajowej poprzez drogę wojewódzką nr 541 relacji Sierpc - Żuromin stwarzającą dostęp do drogi krajowej nr 10. Powyższe określa możliwość rozwoju funkcji gospodarczych.
- Zasoby dziedzictwa kulturowego: zespoły dworsko – parkowe i kościoły w Rościszewie i Łukomiu, nielicznie już występująca zabudowa o cechach regionalnej architektury, stanowiska archeologiczne, co można wykorzystać rozwijając funkcję turystyczną.
- Postępująca poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych - dominują gospodarstwa o powierzchni powyżej 15ha (30%), gospodarstwa o powierzchni 5-15ha stanowią 20% wszystkich gospodarstw, średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie ok. 13,3ha.
- Możliwość uzupełniania źródeł dochodów gospodarstw rolnych wskutek przydatności terenów dla rozwoju agroturystyki (szczególnie w północnej części - dolina rzeki Skrwy i we wschodniej części gminy) oraz w ramach wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.
- Występowanie złóż kopalin pospolitych (Babiec Piaseczny, Śniedzanowo, Rzeszotary Gortaty) stwarza możliwość rozwoju w oparciu o ich wydobycie i przetwarzanie.
- Korzystna struktura gospodarki - 94% podmiotów gospodarczych to sektor prywatny. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych o 9% w stosunku do 2009r.

- Kształtujące się obszary aktywizacji gospodarczej (wieś Rościszewo) - sprzyja rozwojowi gospodarstwu i wykorzystaniu istniejących rezerw siły roboczej.
- Sukcesywnie poprawiająca się sytuacja gminy w zakresie wyposażenia w zbiorcze systemy infrastruktury technicznej:
 - rozwinięta sieć wodociągowa (wskaźnik zwodociągowania ok. 99 %)
 - sukcesywnie porządkowana gospodarka ściekowa - istniejąca oczyszczalnia ścieków w Rościszewie,
 - wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów,
- Dostępność do linii elektroenergetycznych 110 kV, co umożliwia powstanie inwestycji o zapotrzebowaniu mocy powyżej 1 MW.
- Sukcesywna poprawa stanu technicznego dróg – 64% dróg gminnych posiada nawierzchnię utwardzoną. Wysoki wskaźnik gęstości dróg publicznych na terenie gminy - 102 km/100km².
- Dobry standard bazy oświatowej, sportowej i kulturalnej w gminie;
- Wskaźniki dochodów budżetu gminy (3440zł) i wydatków (3494zł) na 1 mieszkańca w 2012r. kształtowały się powyżej wskaźników wojewódzkich (3105zł i 3077zł). W stosunku do 2009r. nastąpił wzrost dochodów i wydatków
- Korzystne uwarunkowania demograficzne - na przestrzeni lat 2009-2013 wystąpił wzrost liczby ludności ok. 3%, wskaźnik przyrostu naturalnego jest dodatni, w zakresie struktury wiekowej ludności nastąpił wzrost udziału ludności w wieku produkcyjnym.
- Wykształcone ośrodki osadnicze na terenie gminy: Rościszewo, zespół wsi Łukomie-Stopin - Borowo, które pełnią rolę wsi wielofunkcyjnych skupiających usługi, mieszkalnictwo, działalność gospodarczą; koncentracja ludności i działalności gospodarczej ma miejsce we wsiach:
 - największa liczba ludności: Rościszewo, Polik, Lipniki, Łukomie,
 - największa ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych: Rościszewo (53), Łukomie (15), Babiec Piaseczny (15), Zamość (12), Borowo (9),
 - największy ruch inwestycyjny: Rościszewo, Puszcza, Babiec Piaseczny, Zamość.

UWARUNKOWANIA OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

- Położenie północnej, zachodniej i wschodniej części gminy w ekologicznym systemie obszarów chronionych, co warunkuje harmonijny rozwój społeczno - gospodarczy w powiązaniu z wartościami przyrodniczymi, likwidacja działalności uciążliwych.
- Niewykorzystane walory środowiska przyrodniczego gminy, brak zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego, słabo rozwinięta obsługa ruchu turystycznego.
- Mało korzystny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej szczególnie w północnej części gminy (użytki rolne klasy III bonitacyjnej stanowią ok. 7 % powierzchni użytków), największą powierzchnię zajmują gleby klasy V, VI – ok. 60%.
- Zmieniające się uwarunkowania demograficzne - saldo migracji charakteryzują wartości ujemne, odnotowano spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym. Prognozowany spadek liczby ludności w obszarach wiejskich powiatu sierpeckiego o 11,5% do 2030r.
- Wzrost liczby bezrobotnych na przestrzeni lat 2009-2012 o 3,3%; bezrobocie kształtuje się na poziomie średniej wartości w powiecie sierpeckim.
- Wzrost osób korzystających z pomocy społecznej w zakresie zasiłków celowych,

- Mało korzystna struktura budżetu gminy - wskaźnik udziału dochodów własnych w budżecie gminy wynosi ok. 24 % , udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem w 2013r. na poziomie około 22%.
- Braki w wyposażeniu w infrastrukturę techniczną - brak zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej w zurbanizowanych wsiach: Łukomie, Stopin.
- Brak terenów ofertowych, prawnie przygotowanych, do zainwestowania; niska aktywność planistyczna gminy.
- Małe zasoby mienia komunalnego i Skarbu Państwa - dostępniejszych do zagospodarowania przy realizacji przedsięwzięć publicznych. Brak zasobów gruntów komunalnych o znaczeniu strategicznym.

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

- Konieczność zachowania walorów środowiska przyrodniczego: Obszar Chronionego Krajobrazu Przyrzecze Skrwy Prawej przy jednoczesnej konieczności rozwoju gospodarczego w ramach wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.
- Niewykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy jako podstawy rozwoju turystyki – niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno-wypoczynkowa będąca hamulcem wykorzystania rekreacyjnych walorów środowiska przyrodniczego.
- Prognozowane niekorzystne procesy demograficzne – spadek liczby ludności, starzenie się mieszkańców, migracja.
- Rozproszone osadnictwo wiejskie szczególnie w północnej części gminy absorbujące nadmiernie elementy wyposażenia infrastrukturalnego.
- Bariera infrastrukturalna – brak systemów kanalizacji i utylizacji ścieków we wsiach zurbanizowanych, brak systemu gazu przewodowego.
- Konieczność tworzenia warunków dla rozwoju i restrukturyzacji rolnictwa, wielofunkcyjnego rozwoju wsi i alternatywnych źródeł zatrudnienia przy prawnych ograniczeniach zmiany przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze.

CELE ROZWOJU GMINY ROŚCISZEWO

W toku prac nad formułowaniem polityki przestrzennej gminy, w wyniku identyfikacji problemów i uwarunkowań, określono cele rozwoju gminy oraz ogólne sposoby działania prowadzące do ich osiągnięcia.

Cele rozwoju gminy sformułowano w oparciu o potrzeby i aspiracje mieszkańców oraz projekt „Strategii Rozwoju Gminy Rościszewo na lata 2014-2020” .

Przedmiotem "Studium" jest określenie polityki przestrzennej gminy, tj. między innymi wskazanie tych obszarów gminy, które są najodpowiedniejsze do pełnienia określonych funkcji.

Rozwój gminy powinien polegać na możliwie pełnym zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej, przy jednoczesnym zrównoważonym zagospodarowaniu terenów gminy. Naczelnym celem ukształtowania ładu zintegrowanego jest harmonizacja i równoważenie przemian strukturalnych prowadzących do stopniowej eliminacji dysproporcji oraz kształtowania układów minimalizujących konflikty funkcjonalne, co zapewnia coraz wyższą jakość środowiska i życia oraz efektywność gospodarowania.

W oparciu o wnioski wynikające z uwarunkowań rozwoju gminy i zgodnie z misją zawartą w Strategii:

Skuteczne zaspakajanie potrzeb mieszkańców, gmina rozwijająca się w oparciu o

zasadę zrównoważonego rozwoju, będąca oazą godnego życia mieszkańców i bezpiecznego funkcjonowania rodziny poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój przedsiębiorczości oraz dobrze funkcjonującą infrastrukturę społeczną i techniczną .

Rozwój gminy wymaga koncentracji działań na następujących celach strategicznych:

- I. Podnoszenie jakości życia poprzez zapewnienie sprawnej i atrakcyjnej infrastruktury społecznej i technicznej,
- II. Rozwijanie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej,
- III. Tworzenie warunków do rozwijania ponadlokalnych funkcji gminy,
- IV. Zapewnienie warunków do zrównoważonego rozwoju gospodarczego,
- V. Podnoszenie jakości środowiska naturalnego m.in. poprzez zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Powyższe cele wpisują się w cele określone w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego – przeciwdziałanie nadmiernym i społecznie nieakceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności.

CELE OPERACYJNE

I. Podnoszenie jakości życia poprzez zapewnienie sprawnej i atrakcyjnej infrastruktury społecznej i technicznej.

- Dbanie o stan dziedzictwa kulturowego.
- Rozwijanie i unowocześnianie infrastruktury edukacyjnej i społecznej.
- Tworzenie warunków do aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców,
- Budowa i rozbudowa obiektów oraz infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej;
- Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego;
- Termomodernizacja obiektów na terenie gminy

II. Rozwijanie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

- Stworzenie całorocznej ofert kulturalno-rozrywkowej dla różnych grup wiekowych;
- Zapewnienie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego na terenie Gminy,
- Wspieranie i promowanie działalności instytucji/organizacji o charakterze kulturalnym.

III. Tworzenie warunków do rozwijania ponadlokalnych funkcji gminy

- Budowanie partnerstwa z sektorem publicznym i prywatnym oraz społecznym;
- Nawiązywanie współpracy międzysamorządowej przy realizacji projektów inwestycyjnych;
- Budowanie efektywnego systemu promocji gminy

IV. Zapewnienie warunków do zrównoważonego rozwoju gospodarczego

- Budowanie oferty inwestycyjnej,
- Zapewnienie prawnie przygotowanych (planowanie przestrzenne) terenów pod rozwój przedsiębiorczości,
- Zapewnienie wsparcia formalno-prawnego dla przedsiębiorców i rolników,

- Wspieranie rozwoju sektora poza rolnego w zakresie produkcji i przetwórstwa rolno-spożywczego.

V. Podnoszenie jakości środowiska naturalnego m.in. poprzez zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

- Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie ochrony środowiska naturalnego,
- Zapewnienie efektywności energetycznej na terenie gminy poprzez zwiększenie poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

II. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego gmina Rościszewo położona jest w obszarze problemowym płockim o najniższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego, o najniższym dostępie do dóbr i usług, którego głównymi cechami są:

- wysoki udział pracujących w rolnictwie i relatywnie niska przedsiębiorczość,
- odpływ ludności, szczególnie młodych, wykształconych z obszarów wiejskich,
- niedoinwestowanie pod względem infrastruktury technicznej,
- duże predyspozycje do kształtowania powiązań przyrodniczych,
- pasmo przyrodniczo-kulturowe rzeki Skrwy.

Dla obszaru tego określono politykę przestrzenną polegającą na ukierunkowaniu zasad zagospodarowania przestrzennego na ożywienie gospodarcze obszaru, poprawę warunków życia i mobilności mieszkańców realizowane m.in. przez:

- koncentrację struktur zurbanizowanych opartych na lokalnych centrach osadniczych z wykształconym poziomem usług podstawowych,
- przełamywanie barier i ograniczeń rozwoju wynikających z powiązań komunikacyjnych obszaru,
- wykorzystanie walorów wartości kulturowych i środowiska przyrodniczego; wykorzystanie pasm przyrodniczo-kulturowych do rozwoju turystyki,
- rozbudowę infrastruktury technicznej i infrastruktury ICT,
- tworzenie pozarolniczych miejsc pracy,
- kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą,
- podnoszenie poziomu produkcji rolnej przez rozwój specjalizacji i wdrażanie ekologicznych form produkcji.

Dla realizacji celów rozwoju gminy przy występujących określonych uwarunkowaniach tego rozwoju wyodrębniono następujące strefy działań o zróżnicowanych politykach przestrzennych:

1. Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych obejmuje przestrzennie Obszar Chronionego Krajobrazu Przyczółek Skrwy Prawej i Równina Raciążska czyli północną, zachodnią i wschodnią część gminy, a głównie jego najcenniejszą część – dolinę Skrwy i Chraponianki wraz z towarzyszącymi jej użytkami zielnymi i kompleksami lasów - obowiązuje zrównoważona ze środowiskiem ekspansja gospodarcza i urbanistyczna.

W związku z powyższym określone w projekcie Studium obszary do urbanizacji w dolinie Skrwy ograniczono do terenów zainwestowanych ze wskazaniem na możliwości przekształceń oraz kontynuacji i intensyfikacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej,

rekreacyjnej i turystycznej, określono także kierunki zagospodarowania dla funkcji rekreacyjnej nawiązującej do w/w układów osadnictwa.

Jest to rejon charakteryzujący się wysokimi walorami środowiska przyrodniczego, tworzący system powiązań przyrodniczych, warunkujący właściwe przewietrzanie terenu, utrzymujący stałą retencję wód wskazany do pozostawienia w stanie najbardziej zbliżonym do naturalnego.

W skład tej strefy wchodzi cenne siedliska - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, torfowiska przejściowe, łągi topolowe, olszowe, zbiorowiska łąkowe (użytki zielone spełniające rolę układów wentylacyjnych i zachowania właściwych stosunków wodnych), uprawy rolne, obszary objęte ochroną prawną (użytki ekologiczne), kompleksy lasów (las brzoźowo-sosnowy), tereny istniejącego i projektowanego układu osadniczego o dominującej funkcji rolniczej, mieszkaniowej, rekreacyjno-turystycznej szczególnie we wsiach Puszcza, Pianki, Łukomie, Września, Rzeszotary Chwały, Rzeszotary Zawady, Borowo.

Przyrzecze Skrwy Prawej funkcjonuje w ramach ciągu powiązań przyrodniczych łączących obszary Natura 2000 – OSO ptaków Dolina Wkry i Mławki, SOO siedlisk Ostoja Lidzbarska z SOOS Sikórz i SOOS Dolina Skrwy Lewej. Obszar klasyfikowany jest jako korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym – jest to element krajobrazu stanowiący zespół siedlisk łączący płaty naturalnych i przekształconych siedlisk niezabudowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu - struktury pasmowe o korzystnych warunkach dla migracji gatunków stanowiących powiązania obszarów węzłowych systemu przyrodniczego. Wg Planu zagospodarowania województwa jest to jednostka o dużej predyspozycji do kształtowania powiązań przyrodniczych.

Kierunki działań w strefie podporządkowane są obowiązującym przepisom odrębnym (w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Przyrzecze Skrwy Prawej i Równina Raciążska), które regulują zasady ochrony przyrody i udostępniania terenu dla różnych działalności człowieka.

2. Kształtowanie układów osadniczych

Kierunki zagospodarowania obejmują tereny istniejącego i planowanego zagospodarowania w obrębie wysoczyzny, szczególnie w granicach wsi Rościszewo, Łukomie, Stopin (częściowo w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu), Lipniki, Polik, Rzeszotary Stara Wieś, Rzeszotary Chwały oraz w sąsiedztwie tych wsi. Jest to wydzielona przestrzeń przeznaczona do urbanizacji oraz zasady jej podziału na tereny wielofunkcyjne, niekolizyjne oraz warunki użytkowania tych obszarów. Określenie zasad zagospodarowania ma na celu uczynienie przestrzennych granic inwestowania, wskazanie zasad mieszania funkcji dla sprawniejszego funkcjonowania struktury, a także zapobieżenie niekontrolowanym procesom rozprzestrzeniania się osadnictwa. Rozwiązywanie problemów rozwojowych powinno się odbywać przede wszystkim poprzez odpowiednie wykorzystanie terenów w granicach zurbanizowanych, tworzenie większej zwartości przestrzennej struktury miejscowości. Pozwoli to na zbliżenie dopełniających się funkcji, skrócenie powiązań komunikacyjnych, oszczędniejsze gospodarowanie terenem.

Przekształcenia w tej strefie mają cechy intensyfikacji procesów inwestycyjnych, urbanizacyjnych związanych głównie z rolą miejscowości Rościszewo, jako ośrodka obsługi o charakterze lokalnym (gminnym) oraz z miejscowościami Łukomie, Stopin koncentrującymi działalność inwestycyjną, mieszkaniową i usługową. W/w miejscowości predysponowane są do aktywnego wdrażania koncepcji wsi wielofunkcyjnej. W tej strefie uznano funkcje osadnicze za priorytetowe.

Zagospodarowanie zabezpieczające rozwój układów osadniczych, przy uwzględnieniu

wymogów przepisów szczególnych dotyczących obszarów i obiektów podlegających ochronie, obejmuje:

- wyznaczenie terenów przekształceń, porządkowania i intensyfikacji istniejącego układu osadniczego obejmującego funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjno-składowe i rolnicze. Celem działań w tym obszarze jest intensyfikacja procesów przekształceniowych i rozwój procesów inwestycyjnych związanych z kształtującymi się wielofunkcyjnymi ośrodkami: Rościszewo, Łukomie, Stopin.
- rewaloryzację i promocję historycznej struktury przestrzennej gminy. Celem działań powinno być zahamowanie procesów degradacji struktury zabytkowej i uzyskanie stopniowej poprawy jakości środowiska kulturowego.
- wyznaczenie terenów potencjalnego rozwoju o dominacji funkcji mieszkaniowej, usługowej skupionych głównie we wsiach: Rościszewo, Łukomie, Stopin.
- utrzymanie terenów potencjalnego rozwoju (wg obowiązującego Studium) i wyznaczenie nowych terenów o funkcji produkcyjno-usługowej i usługowej skupionych we wsi Rościszewo, Łukomie, Babiec Piaseczny,
- utrzymanie terenów potencjalnego rozwoju (wg obowiązującego Studium) i wyznaczenie nowych terenów o funkcji mieszkaniowo-usługowej w miejscowościach Rościszewo, Łukomie.

3. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Obejmują środkową część gminy Rościszewo - wysoczyznę połodowcową koncentrującą funkcję rolniczą i osiedleńczą (zabudowa zagrodowa i mieszkaniowo-usługowa), są to tereny dobrych gleb o dużych walorach przyrodniczych wskazane dla intensywnej produkcji rolnej. Występują w zwartych kompleksach na w miarę rozległych przestrzeniach, korzystne dla wszystkich kierunków upraw, wskazana wielkotowarowa gospodarka rolna oraz komasacja arealów. Ich pełne wykorzystanie wymaga rozwiązania fundamentalnego zagadnienia restrukturyzacji wsi.

Zagospodarowanie zabezpieczające rozwój obszaru określono w ramach:

- terenów adaptacji, przekształceń, porządkowania i intensyfikacji istniejącego układu osadniczego o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej /RM/ wzdłuż układów komunikacyjnych,
- obszarów potencjalnego rozwoju wielofunkcyjnej przestrzeni rolniczej z możliwością działalności pozarolniczej /RUP/,
- rolniczej przestrzeni produkcyjnej (tereny rolne z rozproszoną zabudową zagrodową),
- obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł,
- terenów eksploatacji surowców naturalnych.

III. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Niniejsze "Studium" ustala preferencje dla wiodących funkcji i zasad zagospodarowania terenów w poszczególnych obszarach gminy.

Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego i dominujące działania przedstawiono poniżej:

1. ZACHOWANIE I OCHRONA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH I KRAJOBRAZOWYCH

Dotyczy obszarów:

- doliny rzeki Skrwy, Chraponianki, cieków wraz z terenami przyległymi, terenów podmokłych i użytków zielonych, na których wyklucza się zainwestowanie,
- kompleksów leśnych
- istniejącego zainwestowania gdzie dominują działania porządkowania, przekształceń, likwidacji funkcji uciążliwych w ramach zabudowy zagrodowej i rolniczej oraz obszary potencjalnego zainwestowania o dominującej funkcji rekreacyjno-turystycznej z dopuszczeniem mieszkaniowej – w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu za wyjątkiem wsi Łukomie.

Przekształcenia w tych obszarach podporządkowane są ochronie istniejących zasobów przyrodniczych, bioróżnorodności, walorów krajobrazowych i kulturowych i obejmują:

- zachowanie wielkości i wartości ekologicznej istniejących obszarów węzłowych systemu (lasy, zieleń nieurządzona, zadrzewienia, użytki zielone, doliny rzek i cieków) ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk i gatunków chronionych (lasy, łągi, łąki),
- czynną ochronę ekosystemów leśnych, lądowych, wodnych,
- sanację istniejących chronionych obszarów przyrodniczych (przebudowa lasów, leśne zagospodarowanie nieużytków, przywrócenie czystości rzek, cieków),
- kształtowanie ekologicznego systemu terenów otwartych w obszarze chronionego krajobrazu,
- rozwój turystyki w oparciu o rewaloryzowane obszary przyrodniczo - krajobrazowe,
- rozwijanie na obszarze krajobrazu chronionego działalności gospodarczej i życia społecznego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju - poszczególne rodzaje działalności gospodarczej powinny być nieuciążliwe dla przyrody oraz zharmonizowane ze środowiskiem kulturowym i krajobrazem – *sytuowanie obiektów związanych z obsługą produkcji w gospodarstwach hodowlanych w odległości min. 0,5km od terenów istniejącej i wyznaczonej w Studium potencjalnej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjno-turystycznej.*
- Utrzymanie i odbudowa obiektów wodnych służących do retencjonowania wody: 3 zbiorniki retencyjne (stawy rybne) we wsi Babiec Więczanki, zastawki, jazy, przepusty z piętrzeniem szt. 10 usytuowane, na Skrwie we wsi Łukomie, na Chraponiance we wsi Polik, Rzeszotary Zawady oraz na cieku we wsi Rzeszotary Pszczele.
- Rozwój funkcji osadniczej ograniczono do:
 - funkcji zabudowy zagrodowej (rolniczej) wzdłuż istniejących układów komunikacyjnych i w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej przy istniejących siedliskach z dopuszczeniem rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usług podstawowych,
 - funkcji rekreacyjno-turystycznej z dopuszczeniem mieszkaniowej i usług z zakresu zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców, usługowej z zakresu sportu, rekreacji i turystyki w istniejących skupiskach zabudowy i na wyznaczonych terenach potencjalnego rozwoju we wsi Puszcza, Rzeszotary Chwały, Borowo,
 - funkcji usługowej sportowo-rekreacyjnej i turystycznej we wsi Puszcza,

Babiec Więczanki,

- na terenach rolnych dopuszcza się sytuowanie zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk istniejących w formie zabudowy rozproszonej oraz nowych siedlisk rolniczych związanych z gospodarstwem rolnym o powierzchni powyżej średniej powierzchni gospodarstwa w gminie.

Wprowadzanie funkcji osadniczych pod warunkiem ich zrównoważenia ze środowiskiem przyrodniczym i istniejącymi strukturami przestrzennymi.

Ze względu na położenie w obszarze o walorach przyrodniczo - krajobrazowych zalecana jest zabudowa ekstensywna; dla terenów osadnictwa określono wskaźniki zabudowy działki w zależności od funkcji ok. 20% (zabudowa mieszkaniowa i rekreacyjna), 40% (zabudowa usługowa). Zalecane jest stosowanie form architektonicznych i struktury zabudowy umożliwiających swobodny przepływ powietrza i migracje gatunków. Konieczne jest też wyposażenie terenów w systemy utylizacji ścieków oraz wykorzystanie paliw i technologii ekologicznych w gospodarce cieplnej. Obowiązują ograniczenia w lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska zgodnie z przepisami odrębnymi m.in.:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem realizacji inwestycji celu publicznego, dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, zbiorników wodnych za wyjątkiem obiektów dopuszczonych przepisami odrębnymi lub uzyskujących zwolnienie z zakazu (Babiec Więczanki),
- ochrona zadrzewień śródpolnych i kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych.

Dla terenów planowanego osadnictwa proponuje się następujące standardy zabudowy (z dopuszczeniem tolerancji +/-20%):

■ *tereny zabudowy zagrodowej i rolniczej*: dopuszcza się lokalizacje funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowych służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkańców oraz obsłudze rolnictwa, wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,1-0.3, max. procent zabudowy działki – 40%, wysokość budynków – dwie kondygnacje (do 9m),

■ *tereny zabudowy usługowej sportowo-rekreacyjnej i turystycznej*: wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,1-0.3, max. % zabudowy działki – 20%, powierzchnia biologicznie czynna – min. 70%,

Na terenie obszarów objętych ochroną należy:

- dostosować obiekty istniejące do wymogów ochrony środowiska poprzez instalowanie urządzeń zapobiegających jego zanieczyszczeniu,
- wzmocnić nadzór budowlany w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej oraz dostosować obiekty do charakteru krajobrazu,
- odbudowa obiektów wodnych służących do retencjonowania wody: w zlewni Skrwy Prawej.

W celu racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego zaproponowano:

- obszary uzupełnień struktury ekologicznej (zalesianie i zadrzewienia gruntów) w celu łączenia rozdrobnionych kompleksów leśnych, tworzenie biologicznej obudowy terenów właściwych dla rozwoju rekreacji w sąsiedztwie lasów,
- rozwój funkcji rolniczej w tej - proponowana ekologizacja rolnictwa (rozwój rolnictwa ekologicznego i integrowanego) oraz ekstensywne użytkowanie łąk.

Zaleca się stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych w rozmiarze niezbędnym i w optymalnym zestawieniu i wyborze dostosowanym do warunków glebowych i klimatycznych.

W ramach promocji funkcji turystyczno - rekreacyjnych gminy określono:

- krajobrazową ścieżkę rowerową wzdłuż układów komunikacyjnych w dolinie rzeki Skrwy (Babiec Więczanki – Łukomie- Puszcza), szlak turystyczny Sierpc-Babiec Więczanki- Babiec Rzały –Łukomie -Bryski, szlak wodny rzeki Skrwy, szlaki rowerowe i piesze w miejscowości Puszcza powiązanie doliny Skrwy, Chraponianki z kompleksem lasów w gminie Skrwilno, Lutocin),
- tereny leśne preferowane do pełnienia funkcji turystycznych (Zamość Nowy, Borowo, Rzeszotary Chwały) z wyłączeniem form pobytu stałego; funkcje realizowane poprzez wyznaczenie i urządzenie systemu ścieżek pieszych, szlaków turystycznych (lokalizowanie miejsc parkingowych przed wejściem do lasu), szlaków przygodowych, miejsc wypoczynkowo-widokowych, ścieżek rowerowych, tras hippicznych, itp.
- możliwość rozwoju agroturystyki i funkcji usługowej sportowo- rekreacyjnej i turystycznej w oparciu o istniejące siedliska i planowane treny rekreacyjno-turystyczne.

W świetle opracowania „KSOCh – raport końcowy” można przyjąć założenie, że „*na cele turystyczne mogą być udostępniane wszystkie obszary podlegające ochronie prawnej, za wyjątkiem stref objętych ochroną ścisłą*”. Zagospodarowanie i użytkowanie turystyczne musi uwzględniać dopuszczalną wielkość ruchu turystycznego dla danego obszaru (chłonność turystyczną). Chłonność turystyczna gminy Rościszewo wyliczona na podstawie lasów wynosi ok. 12 000 osób przyjmując 15 osób/ha.

Preferowane kierunki wykorzystania turystycznego:

- *turystyka kwalifikowana* – różnorodne formy turystyki aktywnej (piesza, rowerowa, jeździectwo, wędkarstwo, sporty wodne),
- *turystyka poznawcza* – (poznawanie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego np. obserwacje ptaków „bezkrwawe łowy”) wysokie wymagania w zakresie dostępności miejsc noclegowych, usług żywieniowych, punkty widokowe, materiały informacyjne,
- *agroturystyka* - podtrzymywanie tradycji architektonicznych, rzemiosła artystycznego, sztuki ludowej,
- *kształtowanie przestrzeni dla osadnictwa* - korzystne dla środowiska, zabezpieczenie funkcji ekologicznych poprzez tworzenie stref buforowych wokół obszarów wrażliwych.

2. KSZTAŁTOWANIE UKŁADÓW OSADNICZYCH

- wyznaczenie terenów adaptacji, porządkowania, przekształceń i uzupełnień istniejącego układu osadniczego o dominacji funkcji mieszkaniowo- usługowej skupionych głównie we wsiach Rościszewo, Łukomie, Stopin w ramach istniejącej struktury przestrzennej. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze

znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego.

- wyznaczenie terenów adaptacji, porządkowania, przekształceń i uzupełnień istniejącego układu osadniczego o dominacji funkcji usługowo-produkcyjnej z dopuszczeniem składowej skupionych głównie we wsiach Rościszewo, Łukomie, Babiec Piaseczny w ramach istniejącej struktury przestrzennej. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego
- wyznaczenie układów zabudowy (terenów adaptacji, przekształceń, intensyfikacji) o dominującej funkcji zagrodowej i rolniczej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej w zakresie usług zaspakajających podstawowe potrzeby mieszkańców oraz obsługi rolnictwa. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego
- wyznaczenie terenów potencjalnego rozwoju o dominującej funkcji mieszkaniowo-usługowej skupionych głównie we wsiach Rościszewo, Łukomie - koncentracja usług w obszarach zurbanizowanych wyklucza usługi uciążliwe dla otoczenia (szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogące pogorszyć stan środowiska), zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego i zgodnych z przepisami odrębnymi,
- wyznaczenie terenów potencjalnego rozwoju o dominującej funkcji usługowo-produkcyjno- składowej skupionych głównie we wsiach Rościszewo, Babiec Piaseczny (przy drodze wojewódzkiej).

Przyjmuje się następujące standardy zagospodarowania układów osadniczych (z dopuszczeniem tolerancji +/-20%):

- intensywności zabudowy:
 - dla terenów o dominacji funkcji mieszkaniowo-usługowej - 0.3-0.5
 - dla terenów produkcyjno-usługowych 0.2 - 0.8
- maksymalna wysokość budynków 3 kondygnacje, dopuszcza się wyższe na terenach o funkcji produkcyjno-usługowej,
- maksymalny procent zabudowy działki:
 - dla terenów o dominacji funkcji mieszkaniowo-usługowej – 50,
 - dla terenów o dominacji funkcji produkcyjno-usługowej – 70,
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej:
 - dla terenów o dominacji funkcji mieszkaniowo-usługowej – 40%,
 - dla terenów o dominacji funkcji produkcyjno-usługowej – 20%,
- wyposażenie zwartej zabudowy w zbiorcze systemy utylizacji ścieków.

■ *tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej*: wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,2-0,5, max. % zabudowy działki – 40% (zabudowa mieszkaniowa), 60% (zabudowa usługowa), wysokość budynków – dwie kondygnacje (do 9m, dla usługowej 10m), minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50% (zabudowa mieszkaniowa), 30% (zabudowa usługowa), minimalna powierzchnia działki 900m²,

■ *tereny zabudowy zagrodowej i rolniczej*: dopuszcza się lokalizacje funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowych służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkańców i obsłudze rolnictwa, wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,1-0,3, max. % zabudowy działki – 40%, wysokość budynków – dwie kondygnacje (do 9m),

■ *zabudowa usługowa i produkcyjno-składowa*: wskaźnik intensywności zabudowy

brutto 0,3-0,8, max. procent zabudowy działki – 70% (w obszarze chronionego krajobrazu – 60%), max. wysokość budynków – 25m (w obszarze chronionego krajobrazu – 15m). dopuszcza się nieznaczny program zabudowy mieszkaniowej dla użytkowników funkcji podstawowej, dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenach leżących w zwartej zabudowie w/w wsi uzupełnianie zabudowy może następować pod warunkiem zachowania istniejącej, wykształconej linii zabudowy w sąsiedztwie, a także uwzględnienia charakteru obiektów chronionych na podstawie przepisów szczególnych. Obowiązuje zachowanie istniejącej zieleni nieurządzonej i wykorzystanie jej w planowanym zagospodarowaniu.

3. OBSZARY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Zadaniem podstawowym jest określenie działań przekształceniowych, z których studium wyróżnia:

- rozwój strefy żywicielskiej opartej na kompleksach najlepszych gleb - gospodarstwa powinny realizować model rolnictwa intensywnego, wysokotowarowego z wyspecjalizowaną produkcją rolną
- dla terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej rozwój sieci osadniczej należy ograniczyć do istniejących siedlisk i ich bezpośredniego sąsiedztwa. Obowiązuje wykluczenie rozwoju zabudowy na wskazanych wartościowych kompleksach rolniczych za wyjątkiem zabudowy zagrodowej dla rolników posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej średniej w gminie.
- dopuszcza się sytuowanie zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, obsługi rolnictwa w sąsiedztwie siedlisk istniejących jako zabudowa rozproszona.
- obszary potencjalnego rozwoju wielofunkcyjnej przestrzeni rolniczej z możliwością działalności pozarolniczej /RUP/ w miejscowościach Babiec Piaseczny, Rzeszotary Stara Wieś,
- promowanie nierolniczej aktywności gospodarczej na terenach wiejskich - rozwój źródeł dochodu nie związanych bezpośrednio z produkcją rolną; opartych na usługach związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym, agroturystyką, eksploatacją kopalni (Babiec Piaseczny, Babiec Więczanki, Śniedzanowo, Rzeszotary Gortaty) itp.
- preferencje dla lokalizacji działalności produkcyjno - usługowej związanej z przetwórstwem rolno - spożywczym. Uciążliwość funkcji musi być ograniczona do granic lokalizacji,
- zalesianie i zadrzewianie gruntów o niskich klasach bonitacyjnych i tworzenie gospodarstw leśnych.
- wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100kW w obrębach geodezyjnych Września, Stopin, Borowo, Rościszewo, Polik, Nowe Rościszewo, Ostrów, Rzeszotary Stara Wieś, Rzeszotary Chwały, Rzeszotary Pszczele, Zamość, Kuski, Kownatka. Zachowanie odległości zapewniającej właściwy klimat akustyczny na terenach przeznaczonych pod zabudowę podlegających ochronie akustycznej na podstawie przepisów odrębnych.
Obowiązuje zakaz lokalizacji turbin wiatrowych w istniejących obszarach chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.
- dopuszcza się lokalizacje urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł z zakresu farm fotowoltaicznych,
- Na pozostałym terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, z wyłączeniem strefy

lokalizacji elektrowni wiatrowych, dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy do 100kW i wysokości do 30 m oraz innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł – mikroinstalacji - służących gospodarstwom rolnym z zachowaniem odpowiedniej odległości od zabudowy (wynikającej z ochrony akustycznej) i dolin cieków (wynikającej z ochrony walorów przyrodniczych).

W ramach ochrony systemu ekologicznego terenów rolnych wyznaczono tereny na których również wyklucza się zabudowę związane z dolinami cieków i użytkami zielonymi. Są to tereny spełniające ważną dla terenu funkcję układów wentylacyjnych i odwadniających.

W strefie przyjmuje się następujące proponowane standardy zagospodarowania (z dopuszczeniem tolerancji +/-20%):

■ *tereny zabudowy o dominującej funkcji zagrodowej i rolniczej*: wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,1-0,4, max. % zabudowy działki – 50% (zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa), 60% (zabudowa usługowa), wysokość budynków – dwie kondygnacje (do 9m), minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40% (MN), 30% (U), minimalna powierzchnia działki 1000m²,

■ *tereny potencjalnego rozwoju wielofunkcyjnej przestrzeni rolniczej z możliwością działalności pozarolniczej /RUP/*: dopuszcza się lokalizacje funkcji mieszkaniowych (za wyjątkiem wsi Rzeszotary Stara Wieś), usługowych, produkcyjnych ograniczonych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,2-0,5, max. % zabudowy działki – 50%, wysokość budynków – do 9m,

■ *tereny rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł – panele fotowoltaiczne ES*: wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,3-0,8, max. % zabudowy działki – 80%, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10%,

■ *tereny rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł - elektrownie wiatrowe*: wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,3-0,8, max. % zabudowy działki – 80%, ograniczenie zabudowy do obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i teletechnicznej związanej z funkcjonowaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, parametry techniczne uwarunkowane doborem odpowiedniej technologii i producenta, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10%,

■ *strefy ochronne związane z ograniczeniami w zagospodarowaniu od elektrowni wiatrowych*: dopuszcza się sytuowanie obiektów związanych z produkcją rolniczą niepodlegających ochronie akustycznej, wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,1-0,3, max. % zabudowy działki – 40%, wysokość obiektów do 7m, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%.

■ *strefy ochronne związane z ograniczeniami w zagospodarowaniu od elektrowni słonecznych*: dopuszcza się sytuowanie obiektów związanych z produkcją rolniczą, z wyłączeniem obszarów rozmieszczenia odnawialnych źródeł energii – systemów fotowoltaicznych, w odległości min. 20m od obszarów rozmieszczenia odnawialnych źródeł energii – systemów fotowoltaicznych, wskaźnik intensywności zabudowy brutto 0,1-0,3, max. % zabudowy działki – 40%, wysokość obiektów do 7m, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%.

Obiekty budowlane i związane z nimi urządzenia należy projektować w sposób zapewniający formę architektoniczną dostosowaną do krajobrazu i otaczającej zabudowy.

4. TERENY WYLĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Wskazuje się obszary wyłączone z zabudowy pozostające w dotychczasowym użytkowaniu:

- lasy,
- doliny rzek i otoczenie zbiorników wodnych w Obszarze Chronionego Krajobrazu w odległości 100m od linii brzegowej – odstępstwa zgodnie z przepisami odrębnymi,
- lokalne ciągi ekologiczne związane z dolinami cieków i użytkami zielonymi. Są to tereny spełniające ważną dla gminy funkcję układów wentylacyjnych i odwadniających,
- wody powierzchniowe – dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń związanych z gospodarką rolną,
- pasy terenu dla rozbudowy odcinków dróg związanych z udroźnieniem i rozwojem ponadlokalnego układu komunikacyjnego,
- pas terenu stanowiący rezerwę dla rozwoju komunikacji kolejowej – o czasie rozstrzygnięć polityki transportowej Rządu. W przypadku nie ujęcia w rejestrze zadań rządowych lub samorządowych w/w zadania, dopuszcza się możliwość zagospodarowania, określonej na rysunku Studium rezerwy terenowej,
- ograniczeniami zabudowy i zagospodarowania terenu objęte są pasy terenu wzdłuż liniowych urządzeń infrastruktury technicznej: linii elektroenergetycznych 110kV,
- w strefie lokalizacji elektrowni wiatrowych wyklucza się wszelką zabudowę oprócz urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

IV. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

1. PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU

- Obszar Chronionego Krajobrazu - obejmujący wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, dla którego obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 16 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27.07.2006r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Przyszecze Skrzy Prawej oraz Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27.07.2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Równina Raciążska”,
- Użytki ekologiczne utworzone Rozporządzeniem Wojewody - pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedlisk; w obrębach Września (teren zabagniony), Borowo (teren zabagniony, bagno), Zamość Nowy (teren zabagniony na siedlisku OIJ, 2 tereny na siedlisku LMb), Rzeszotary Rumunki (teren zabagniony na siedlisku BMb), Babiec Więczanki (teren zabagniony na siedlisku Bb)
- Pomniki przyrody - 10 obiektów uznano za pomniki przyrody. Są to:

- 2 lipy drobnolistne, dąb szypułkowy, aleja grabowa, topola czarna w miejscowości Łukomie,
- grab pospolity, jesion wyniosły, aleja lipowa, klon jawor, lipa w miejscowości Rościszewo.
- tereny kompleksów leśnych - niski wskaźnik lesistości w gminie ok. 7,3%, zadrzewienia i lasy 11,5%,
- siedliska przyrodnicze podlegające ochronie: zmiennowilgotne łąki, torfowiska przejściowe, eutroficzne zbiorniki wodne, zbiorowiska szuwarowe, łągi jesionowo-olszowy, olsy, łągi wierzbowe i topolowe, ziołorośla nadrzeczne.
- Ochrona gatunkowa roślin m.in.: bagiennik widłakowaty, nasięźrzał pospolity, bagno zwyczajne, centuria pospolita, rojownik pospolity, turzyca bagienna, skrzyp olbrzymi, pióropusznik strusi, grązel drobny, fiołek bagienny, mącznica lekarska, cis pospolity, ikreżnica bagienna, widalk goździsty, kacanki piaszkowe
- Ochrona gatunkowa zwierząt m.in.:
 - owady - paż królowej, trzmiel ziemny,
 - płazy- rzekotka drzewna, ropucha szara, ropucha zielona, żaba trawna, żaba moczarowa, traszka, szczeżuja spłaszczona,
 - gady – jaszczurka żyworodna, jaszczurka zwinka, jaszczurka zielona, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny,
 - ptaki – orlik krzykliwy, bocian czarny, zimorodek, dudek zwyczajny, wilga, pustułka, kobuz, żuraw, kowalik, pójdzka, błotniak stawowy, myszołów zwyczajny,
 - ssaki - bóbr europejski, wydra, wiewiórka, jeż europejski, łasica, gronostaj.

W ramach zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych wyróżniono ponadto:

- tereny rzeki Skrwy, towarzyszących jej użytków zielonych i podmokłości oraz tereny cieków tworzące korytarz ekologiczny rzeki Skrwy,
- użytki zielone,
- parki podworskie we wsiach: Rościszewo, Łukomie.

Przekształcenia w tej strefie podporządkowane są ochronie istniejących zasobów przyrodniczych, bioróżnorodności, walorów krajobrazowych i kulturowych i obejmują:

- zachowanie wielkości i wartości ekologicznej istniejących obszarów węzłowych systemu (lasy, starorzecza, łągi, zadrzewienia, łąki, podmokłości, doliny rzek i cieków)
- sanację istniejących chronionych obszarów przyrodniczych (przebudowa lasów, leśne zagospodarowanie nieużytków, przywrócenie zadawalającej jakości wód rzeki, cieków)
- kształtowanie ekologicznego systemu terenów otwartych w obszarze chronionego krajobrazu, zapobieganie rozdrobnieniu i izolacji siedlisk, zapewnienie migracji gatunków między obszarami Natura 2000, zapewnienie łączności między siedliskami na terenach zabudowanych,
- rozwój turystyki w oparciu o rewaloryzowane obszary przyrodniczo - krajobrazowe.

W celu racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego zaproponowano:

- obszary uzupełnień struktury ekologicznej (zalesianie i zadrzewienia gruntów) w okolicach wsi Pianki, Września, Zamość Nowy, Rzeszotary Zawady, Rumunki Stara Wieś, Rzeszotary Chwały, Rumunki Stara Wieś,
- rozwój funkcji rolniczej w Obszarze Chronionego Krajobrazu w oparciu o rolnictwo zrównoważone i ekstensywne użytkowanie łąk w dolinie Skrwy - proponowana jest ekologizacja rolnictwa (rozwój rolnictwa ekologicznego i integrowanego),
- ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy poprzez zastosowanie przerw w układzie osadniczym celem umożliwienia migracji gatunków, zachowanie 20m pasa wolnego od zabudowy i ogrodzeń od granicy użytków leśnych.

2. KIERUNKI UŻYTKOWANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Obszary chronione

Obszary prawnie chronione pozostają w gospodarczym użytkowaniu, którego intensywność uzależniona jest od reżimu ochronnego. Należy zauważyć, że ochrona niektórych gatunków i siedlisk uzależniona jest od interwencji ludzi, np. tradycyjnego sposobu zagospodarowania obszaru. Obszary chronione są umiejscowione w konkretnej przestrzeni geograficznej, gospodarczej i społecznej – proponowane zarządzanie musi uwzględniać te uwarunkowania. Ochrona środowiska to czynnik warunkujący nie tylko jakość życia, ale także szansa na uzyskanie większych korzyści gospodarczych i społecznych, z tytułu racjonalnego wykorzystania znacznych zasobów różnorodności biologicznej (np. przez rozwój turystyki, lepsze wykorzystanie potencjału biologicznego gleb). Głównym narzędziem rozwoju obszarów chronionych jest zrównoważony rozwój poprzez stosowanie dobrych praktyk gospodarowania. Dla najistotniejszych sektorów działania oznacza to:

- *w rolnictwie* – stosowanie dobrych praktyk rolniczych, wprowadzanie rolnictwa ekologicznego, zalesianie gruntów rolnych o słabych glebach, podatnych na erozję,
- *w leśnictwie* - wzrost lesistości, renaturalizacja obszarów leśnych (w tym obszarów wodno-błotnych), poprawa stanu zdrowotnego lasu, tworzenie Leśnych Kompleksów Promocyjnych,
- *w turystyce* - tworzenie stref buforowych wokół obszarów wrażliwych, wspieranie rozwoju zróżnicowanych form turystyki, wprowadzanie w obiektach turystycznych nowoczesnych, przyjaznych środowisku technologii.

Dla obszarów tych obowiązują następujące zasady gospodarowania:

- zakazuje się lokalizowania wszelkich inwestycji mogących wpłynąć niekorzystnie na którykolwiek z komponentów środowiska lub będących uciążliwymi dla otoczenia, zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego i dopuszczonych przepisami odrębnymi,
- zlikwidowanie szkodliwego oddziaływania obiektów uciążliwych dla środowiska,
- zakazuje się pozyskiwania kopalin w rozmiarze powodującym istotne zmiany w krajobrazie,
- nakazuje się zrehabilitowanie gruntów zdewastowanych,
- nakazuje się prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej,
- nakazuje się ochronę zadrzewień śródpolnych i kompleksowe zadrzewianie wsi.

Kierunki działań w obszarach prawnie chronionych podporządkowane są obowiązującym wyżej wymienionym przepisom odrębnym oraz ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ochrona istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu Przyczecze Skrzy Prawej obejmuje czynną ochronę ekosystemów leśnych, lądowych, wodnych realizowaną między innymi poprzez działania:

- zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny rzeki Skrzy - urozmaicona rzeźba terenu (starorzecza, podmokłości, strefy krawędziowe), siedliska hydrogeniczne, podnoszą atrakcyjność przyrodniczo - krajobrazową północnej, zachodniej i wschodniej części gminy,
- zachowanie walorów przyrodniczych łąk i podmokłości towarzyszących rzece Skrzy, Chraponiance i ciekom,
- zachowanie utrzymanie ciągłości ekosystemów leśnych poprzez niedopuszczenie do ich nadmiernego użytkowania,
- zwiększenie stopnia pokrycia terenów drzewostanami (ok. 400ha), tworzenie zwartych kompleksów leśnych,
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin (ziołorośli), ptaków (m.in. orlik krzykliwy, bocian czarny, zimorodek, dudek zwyczajny, wilga, pustułka), zwierząt (m.in. bobra, wydry, kumaka nizinnego, traszki grzebieniastej), płazów gadów), jaszczurka żyworodna, zwinka, zielona, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata) i grzybów i ich siedlisk, szczególnie zbiorowisk szuwarowych, łąk i pastwisk, łęgów,
- wykorzystanie lasów do celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem,
- utrzymanie trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej, a także programu rolnośrodowiskowego,
- ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę i formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych z ograniczeniem w strefach ochronnych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii,
- zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, oczek wodnych, zbiorowisk sandrowych, muraw napiaskowych, starorzeczy,
- rekultywacja terenów powyroboiskowych,
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, melioracje dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej,
- zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz z pasmem roślinności okalającej, tworzenie stref buforowych wokół zbiorników w postaci pasów zadrzewień, zakrzewień, szuwarów, tworzenie naturalnej obudowy biologicznej cieków,
- prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzeki tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczyniwej ochrony przeciwpowodziowej,
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach, kanałach powinno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni, zwiększanie retencji wodnej,
- ograniczanie rozwoju zabudowy do obszarów wskazanych w Studium, optymalizacja układu osadniczego w odniesieniu do realnie określonych potrzeb inwestycyjnych, zachowanie odległości obiektów od linii brzegowej rzek, zbiorników wodnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- utrzymanie i kształtowanie korytarza i ciągów ekologicznych – zapobieganie izolacji siedlisk.

Istniejące pomniki przyrody podlegają ochronie, aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu. Obowiązuje zakaz niszczenia, uszkodzania i przekształcania obiektów.

Główną osią ekologiczną gminy Rościszewo jest dolina rzeki Skrwy i jej dopływów. Charakteryzują się one mniej korzystnymi warunkami klimatu (ryny spływu chłodnego wilgotnego powietrza) i złożonymi warunkami podłoża budowlanego (tarasy zalewowe). Powinny stanowić teren otwarty, nieprzegrodzony intensywną zabudową ani utrudniającymi swobodne i prawidłowe warunki przewietrzania innego typu przegrodami ze względu na pełnienie roli układu wentylacyjno-odwadniającego. Stanowią podstawę formowania lokalnego i regionalnego układu przestrzeni otwartych i zabezpieczają kształtowanie zewnętrznych powiązań ekologicznych.

Zasoby wodne

Sieć hydrograficzną gminy Rościszewo tworzy rzeka Skrwa, Chraponianka oraz pomniejsze ciekich dopływy. Cały obszar gminy znajduje się w zlewni rzeki Wisły. Stan jakości wód rzeki Skrwy został w 2009r. sklasyfikowany następująco:

- klasa elementów biologicznych – I,
- klasa elementów fizykochemicznych - II,
- potencjał ekologiczny - dobry.

W zakresie wód podziemnych na terenie gminy główny użytkowy poziom wodonośny znajduje się w utworach czwartorzędowych – wszystkie ujęcia w gminie wykorzystują wody tego poziomu. Szacunkowe zasoby wód głównego użytkowego poziomu wodonośnego w gminie Rościszewo wynoszą odpowiednio - zasoby eksploatacyjne – 3636 m³/d. Wielkość zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych szacuje się w granicach 9530m³/d. Dominują wody dobrej jakości (II klasa) wymagające prostego uzdatniania. Wydajność potencjalna typowego ujęcia określana jest jako średnia w środkowej i wschodniej części gminy (na poziomie > 30m³/h) i jako niska w zachodniej i południowo-wschodniej części gminy (do 30m³/h).

Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych będzie realizowana poprzez działania:

- rozwój i modernizację infrastruktury ochrony środowiska,
- ograniczenie punktowych źródeł zanieczyszczeń (likwidacja nieszczelnych szamb, złe magazynowanych przyz obornika),
- ograniczenie spływu zanieczyszczeń azotowych,
- bierną ochronę wód powierzchniowych poprzez tworzenie stref (obszar z roślinnością zawierającą organizmy charakterystyczne dla danego środowiska, której system korzeniowy stanowi filtr dla spływu zanieczyszczeń) i zbiorników buforowych (płytkich zbiorników wodnych wykorzystujących efekt ryzofiltracji) wokół rzek i cieków,
- optymalizację zużycia wody do celów bytowo-gospodarczych i przemysłowych,

Dla środowiska pożądanym kierunkiem działań jest zatrzymywanie wody zarówno poprzez retencję naturalną tj. zachowanie oczek wodnych, bagien i mokradeł, zalesianie jak i retencję sztuczną tj. wprowadzoną przez człowieka. Na terenie gminy Rościszewo występują zbiorniki wodne naturalne i sztuczne, większość z nich pełni też role przeciwpożarowe, retencyjne i rekreacyjne. Występują one w miejscowościach: Babiec Więczanki, Babiec Rzały. Realizowana będzie odbudowa obiektów wodnych służących do retencionowania wody.

Powietrze

Gmina charakteryzuje się dobrymi warunkami higieny atmosfery, głównie ze względu na:

- obecność rozległych terenów rolnych, obszarów leśnych i innych terenów czynnych

biologicznie (dolina rzeki Skrwy),

- brak na jej terenie większych lokalnych emitorów zanieczyszczeń,

Określone (2012r.) wielkości zanieczyszczeń związane są z położeniem gminy w strefie mazowieckiej, która na podstawie kryteriów ustanowionych w celu:

1. ochrony zdrowia dla zanieczyszczeń:

- SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, Pb, As, Cd, Ni, O₃ zalicza się do klasy A,
- PM10, PM2.5, B/a/P zalicza się do klasy C.

2. ochrony roślin dla zanieczyszczeń:

- SO₂, NO_x, O₃ zalicza się do klasy A.

W strefie mazowieckiej doszło do przekroczenia standardów imisyjnych pyłu PM10, PM2.5 oraz benzo/a/pirenu (kryterium ochrona zdrowia). Strefa ta zakwalifikowała się do opracowania Programów Ochrony Powietrza.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne były dotrzymane

Występujące okresowo zagrożenia czystości powietrza związane są z:

- „niską emisją” z indywidualnych i lokalnych źródeł ciepła,
- zanieczyszczeniami komunikacyjnymi i hałasem emitowanymi w sąsiedztwie dróg.

Utrzymanie dotychczasowej jakości powietrza będzie osiągnięte przez działania:

- ograniczanie wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- ograniczanie emisji ze źródeł komunalnych,
- ograniczanie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu wzdłuż głównych dróg.

W ramach lokalnej polityki ochronnej podejmowane będą sukcesywnie modernizacje źródeł ciepła (przejsie na ekologiczne nośniki energii).

Ograniczenie wpływu zanieczyszczeń powietrza spowodowanych tranzytowym ruchem samochodowym na zabudowę zlokalizowaną przy drogach wojewódzkich zostanie złagodzone przez projektowaną modernizację drogi Nr 541 oraz utrzymanie odpowiedniej linii zabudowy dla budynków na stały pobyt ludzi.

Krajobraz

Kształtowanie zalesień i zadrzewień zalicza się do najważniejszych działań na rzecz rekonstrukcji krajobrazu. Połączenia obszarów chronionych poprzez doliny rzeczne, obniżenia terenowe, pasma zadrzewień śródpolnych i śródłukowych tworzą korytarze ekologiczne. Typem środowiska, który charakteryzuje wysoki stopień naturalność szaty roślinnej oraz różnorodność zbiorowisk i bogactwa gatunkowego flory i fauny są środowiska wodne i podmokłe, w tym bagna i torfowiska, starorzecza i obniżenia terenowe z roślinnością wodną i szuwarową.

Zachowaniu podlegać będzie bogata struktura krajobrazu: drobnopowierzchniowa mozaika łąk, kęp zadrzewień i zakrzewień, sadów, pól uprawnych oraz lasów, w szczególności m.in. poprzez:

- stosowanie następujących kategorii dolesień: powiększanie istniejących kompleksów, uzyskanie większej zwartości kompleksów, zalesienia łącznikowe,
- kształtowanie krajobrazu rolniczego: wprowadzanie pasmowo i grupowo zadrzewień śródpolnych,
- zachowanie łąk - pożądane jest zwiększenie hodowli bydła i prowadzenie wypasu
- obudowa linii brzegowej zbiorników wodnych i cieków,
- ochrona wyróżniających się wizualnie form geomorfologicznych,
- zachowanie lasów w dolinie rz. Skrwy,
- optymalizacja układu osadniczego, ograniczanie rozpraszania zabudowy,

- roślinność towarzysząca zabudowie wiejskiej i rekreacyjnej, tworzenie biologicznej zabudowy terenów właściwych dla rozwoju rekreacji w sąsiedztwie lasów.

Z punktu widzenia ekologii krajobrazu za korzystną można uznać drobnoprzestrzenną, mozaikową strukturą pól, łąk, lasów, wód powierzchniowych i osadnictwa wiejskiego.

3. OCHRONA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Zachowanie krajobrazu kulturowego wyrażającego współpracę człowieka i przyrody jest bardzo ważne, ale nie może nadmiernie ograniczać działalności gospodarczej. Kreatywne kształtowanie lub odtworzenie krajobrazu jest bardziej istotne niż ochrona stanu obecnego.

W gminie Rościszewo walory krajobrazu kulturowego związane są z użytkami zielonymi w dolinie Skrwy, a także z zespołami dworsko-parkowymi i ich otoczeniem. Według Planu zagospodarowania województwa zachodnia część gminy kształtowana jest, jako pasmo przyrodniczo-kulturowe rz. Skrwy.

Elementami krajobrazu kulturowego są:

- W Rościszewie i Łukomiu zachowały się w dobrym stanie krajobrazy kulturowe z cennymi zespołami kościelnymi. Elementy składowe tych zespołów: kościoły, plebanie, najbliższe otoczenie ze starymi drzewami, układem dróg dojazdowych, dobrze utrzymane, świadczą o historycznym rodowodzie miejscowości.
- Dawne zespoły dworsko – parkowe: Rościszewo (2,7ha), Łukomie (3,7ha).
- Malowniczy krajobraz w Łukomiu – dawny młyn i staw młyński nad rzeką,

Celem działań powinno być zahamowanie procesów degradacji struktury zabytkowej, a następnie uzyskanie stopniowej poprawy jakości środowiska kulturowego.

Działania na w/w obszarach obejmują:

- ochrona i kreatywne kształtowanie krajobrazów,
- opracowanie zintegrowanych strategii ochrony dziedzictwa,
- utrzymanie i kreatywna przebudowa i odbudowa zespołów zabudowy wiejskiej,
- usprawnienie koordynacji działań inwestycyjnych, które wpływają na krajobrazy,
- promocja nowoczesnych budynków o wysokiej wartości architektonicznej.

Zasady ochrony krajobrazu

- zabezpieczenie właściwego wglądu na zabytki i ich otoczenie przez określenie nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy,
- wyznaczenie stref ochrony ekspozycji i krajobrazu w celu zabezpieczenia właściwego eksponowania i otoczenia zespołów zabytkowych,
- zahamowanie procesów degradacji struktury zabytkowej, wymagają one fachowych prac rewaloryzacyjnych - odtworzenia dawnego układu drogowego, likwidacji samosiewów i przypadkowych nasadzeń, pielęgnacji starodrzewu,
- ochrona konserwatorska krajobrazu kulturowego obejmuje m.in.:
 - a) zachowanie historycznego rozplanowania dróg, zabytków, ukształtowania terenu i zieleni,
 - b) realizacja zabudowy o funkcji nieantagonistycznej, nieniszczącej w stosunku do występującej oraz w formie drobnoskalowej - w nawiązaniu do skali i charakteru zabudowy historycznej,
- w ramach ochrony krajobrazu kulturowego należy dążyć do:

- restauracji lub odtworzenia zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego (rewaloryzacja zespołów dworsko-parkowych), obsadzanie charakterystycznymi gatunkami drzew,
 - ochrony krajobrazu naturalnego związanego z historycznym założeniem,
 - ochrony form i sposobów użytkowania terenów (zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania) takich jak: układ dróg, grobli, cieków wodnych, stawów, alej, zadrzewień śródpolnych, dawnych zasad zabudowy,
 - zlikwidowanie elementów dysharmonizujących lub zastosowanie zielonych przesłon,
 - współczesna zabudowa winna być poddana szczególnym rygorom w zakresie sposobu lokalizacji, kształtowania bryły i elewacji, (dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i bryły obiektów),
- zasady zagospodarowania i kształtowania zabudowy w strefach ochrony ekspozycji:
- a) wysokość zabudowy – jedna kondygnacja plus poddasze użytkowe (8m),
 - b) geometria dachów: kąt nachylenia połaci 20-45°.

V. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Wiedza o historycznych korzeniach gminy jest jednym z istotnych czynników jej tożsamości. Właściwe wyeksponowanie i wykorzystanie świadectwa historycznej ciągłości rozwoju gminy wpływać będzie na obywatelskie postawy mieszkańców. Stanie się również magnesem dla ruchu turystycznego - a więc jednym z czynników gospodarczej aktywności gminy. Gmina Rościszewo nie posiada wiele atutów historycznych i kulturowych umożliwiających wzrost jej roli jako ośrodka turystycznego.

Celem rozwoju gminy powinno być pełne wykorzystanie istniejących walorów, a przede wszystkim – kreatywna ochrona walorów kulturowych i ich wyeksponowanie.

Zasoby środowiska kulturowego gminy Rościszewo są reprezentowane przez następujące obiekty:

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków:

• Łukomie

- Dwór drewniany *nr 499 decyzją z dnia 25.05.1979r.*
- Park podworski *nr 499 decyzją z dnia 25.05.1979r.*
- Dzwonnica przy kościele parafialnym p. w. św. Katarzyny *nr 436 decyzją z dnia 06.02.1978r.*
- Kościół parafialny p. w. św. Katarzyny *nr 436 decyzją z dnia 06.02.1978r.*

• Rościszewo

- Brama i ogrodzenie przy kościele parafialnym p. w. św. Józefa *nr 30/101W decyzją z dnia 20.01.1958r.*
- Dzwonnica przy kościele parafialnym p. w. św. Józefa *nr 30/101W decyzją z dnia 20.01.1958r.*
- Kościół parafialny p. w. św. Józefa *nr 30/101W decyzją z dnia 20.01.1958r.*
- Otoczenie kościoła parafialnego p. w. św. Józefa w promieniu 50 metrów *nr 30/101W decyzją z dnia 20.01.1958r.*

- Dwór murowany *nr 29/100 decyzją z dnia 20.01.1958r.*
- Park podworski *nr 29/100 decyzją z dnia 20.01.1958r.*
- Spichlerz *nr 470 decyzją z dnia 14.11.1978r.*

Zabytki nieruchome objęte innymi formami ochrony

– Wojewódzka Ewidencja Zabytków i Gminna Ewidencja Zabytków –

- **Łukomie**

- Chałupa drewniana nr 18/19 (budynek nie istnieje) – EZ, GEZ
- Chałupa drewniana nr 31 (budynek nie istnieje) – EZ, GEZ

- **Rzeszotary Zawady**

- Chałupa drewniana nr 8 (budynek nie istnieje) – EZ, GEZ

- **Rościszewo**

- Cmentarz grzebalny rzymsko-katolicki – EZ, GEZ
- Stajnia (budynek nie istnieje) – EZ, GEZ

- **Stopin**

- Cmentarz grzebalny rzymsko-katolicki – EZ, GEZ

Zabytki archeologiczne:

W ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski AZP przeprowadzono powierzchniowe rozpoznanie archeologiczne na terenie gminy, które określa liczbę stanowiska archeologicznych na 198 miejsc. Mają one dużą wartość poznawczą, która podlega ochronie konserwatorskiej. Największe skupiska znajdują się w miejscowościach:

- Łukomie – 29 stanowiska
- Rościszewo – 15 stanowisk
- Borowo – 14 stanowisk
- Pianki – 13 stanowisk

Podział stanowisk ze względu na funkcję:

- 233 śladów osadnictwa
- 56 osad
- 2 obozowiska
- 2 ślady produkcji
- 1 huta żelaza
- 1 huta szkła
- 1 skarb
- 1 grodzisko

Karty AZP obejmujące teren gminy Rościszewo zawierają zestawienie stanowisk w danych miejscowościach oraz przynależność kulturowo-chronologiczną, jednak nie w każdym przypadku udało się ją określić. Na analizowanym terenie są to głównie ślady osadnictwa i osady. Stanowiska w głównej mierze nie mają określonej kultury, jedynie 17 stanowisk zostało określonych, a ich podział jest następujący:

- trzcinięcka została określona na 6 stanowiskach

- kultura pucharów lejkowatych – 5 stanowisk
- przeworska – 3 stanowiska
- łużycka – 2 stanowiska
- prapolska – 2 stanowiska
- ceramiki sznurowej – 1 stanowisko.

Na pozostałych stanowiskach przynależność do kręgów kulturowych nie została określona.

Gmina została podzielona na 6 obszarów AZP:

- Obszar APZ 41 – 54 do którego należą miejscowości (na tym obszarze stanowiska obejmują epokę kamienia, mezolit, neolit, wczesną epokę brązu, średniowiecze, okres nowożytny oraz stanowiska starożytne):
 - Łukomie – 9 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Topiąca – 4 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Puszcza – 11 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Września – 8 stanowisk (1 stanowisko kultura pucharów lejkowatych)
 - Pianki – 10 stanowisk (1 stanowisko kultura pucharów lejkowatych)
- Obszar APZ 42 – 53 do którego należą miejscowości (wczesne średniowiecze i średniowiecze):
 - Babiec Wiączanki – 2 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
- Obszar APZ 42 – 54 do którego należą miejscowości (na tym obszarze stanowiska obejmują epokę kamienia, mezolit, neolit, epokę brązu, średniowiecze, okres nowożytny oraz stanowiska starożytne):
 - Borowo – 14 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Babiec Piaseczny – 10 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Bryski – 3 stanowiska (1 stanowisko kultura pucharów lejkowatych)
 - Łukomie – 17 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Stopin – 8 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Września – 2 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Babiec Rzały – 9 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Babiec Wiączanki – 10 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Zamość Nowy – 7 stanowisk (kultura trzciniecka i kultura pucharów lejkowatych)
 - Zamość – 1 stanowisko (kultura trzciniecka)
 - Rościszewo – 15 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Polik – 9 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Pianki – 3 stanowiska (kultura przeworska)
- Obszar APZ 42 – 55 do którego należą miejscowości (na tym obszarze stanowiska obejmują mezolit, epokę brązu, okres wpływów rzymskich, średniowiecze, aż do nowożytny oraz stanowiska starożytne):
 - Lipinki – 4 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)

- Rzeszotary Zawady – 5 stanowisk (brak określonego kręgu kulturowego)
- Rumunki – 4 stanowiska (kultura łużycka)
- Rościszewo – 1 stanowisko (brak określonego kręgu kulturowego)
- Polik – 3 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
- Obszar APZ 43 – 54 do którego należą miejscowości (na tym obszarze stanowiska obejmują epokę brązu, średniowiecze, okres nowożytny i stanowiska starożytne):
 - Zamość – 5 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Kuski – 3 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Śniedzanowo – 4 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Babiec Piaseczny – 3 stanowiska (kultura trzciniecka)
- Obszar APZ 43 – 55 do którego należą miejscowości (na tym obszarze stanowiska obejmują neolit, epokę brązu, średniowiecze, okres nowożytny i stanowiska starożytne):
 - Rzeszotary-Stara Wieś – 2 stanowiska (kultura trzciniecka)
 - Rzeszotary-Chwały – 5 stanowisk (kultura łużycka)
 - Rzeszotary-Górtaty – 3 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Kuski – 3 stanowiska (brak określonego kręgu kulturowego)
 - Komorowo – 1 stanowisko (brak określonego kręgu kulturowego)

Zabytki archeologiczne ulegają niszczeniu w wyniku postępującej urbanizacji oraz intensyfikacji prac rolnych. Postulowaną formą ochrony są badania wykopaliskowe, które należy prowadzić przed podjęciem działalności inwestycyjnej.

Celami ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków są:

- ochrona substancji zachowanych urbanistycznych i architektonicznych oraz świadectw historycznych rozwoju gminy
- działania zmierzające do zahamowania procesów degradacji zabytków oraz stworzenie warunków do poprawy stanu ich zachowania (np. edukacja w zakresie ochrony, rewaloryzacja, wykonanie planów renowacji lub zmiany sposobu użytkowania)
- zwiększenie atrakcyjności zabytków i terenów, na których się one znajdują na potrzeby społeczne, turystyczne i edukacyjne
- zapewnienie warunków do ujawniania kolejnych świadectw historycznych rozwoju gminy (archeologia)
- zapewnienie warunków dla właściwego ekonomicznego wykorzystania elementów dziedzictwa kulturowego (np. zespołów dworsko - parkowych)
- zintegrowana ochrona poprzez odpowiednie ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy
- zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym i zabytkach gminy.

W rejonach o nagromadzeniu w/w wartości przyjmuje się zasadę nadrzędności ich ochrony nad innymi aspektami zagospodarowania przestrzennego.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego obejmują:

- promocję i rewaloryzację historycznej struktury przestrzennej gminy
- hamowanie procesów degradacji struktury zabytkowej – tak w obrębie obiektów jak i w ich strefach ochrony konserwatorskiej
- parki powinny być użytkowane przez jednego użytkownika i nie należy wprowadzać podziałów w obrębie nieruchomości o różnych własnościach,
- zaproponowano strefy ochrony konserwatorskiej (otoczenie obiektu w odległości ok. 50m) dla zabytkowych obiektów kościoła parafialnego w Rościszewie, Łukomiu oraz zespołu parkowego w Łukomiu i dworsko –parkowego w Rościszewie (w odległości 150m) - strefa powinna obejmować obiekty oraz ich najbliższą okolicę. Zabudowa w tej strefie winna być w szczególności sposobem projektowana – tak pod względem funkcji (zharmonizowanej, nieniszczącej), jak i formy – drobnoskalowej, tradycyjnej,
- Parki podworskie, objęte są ochroną ekologiczną i konserwatorską, na obszarze określonym granicami tej ochrony powinny obowiązywać wytyczne dotyczące elementów kształtowania i zagospodarowania przestrzeni: zachowanie architektury obiektów, małej architektury, gabarytów budynków, oraz lokalizacji nowych obiektów i zmiany użytkowania. Do czasu uzgodnienia warunków szczegółowych dla każdego obiektu, ustalono strefę umowną ochrony konserwatorskiej w granicach wskazanych na rysunku Studium.
- park zabytkowy w Łukomiu wymaga wykonania projektu rewaloryzacji oraz jego realizacji. Park z racji naturalnego zużywania się materiału zielonego, klęsk żywiołowych lub świadomej, niszczącej działalności człowieka, został zubożony tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym – wiele drzew zostało usuniętych, część gatunków, także rodzimych, wypadła. Pozacierały się historyczne układy dróg, ścieżek spacerowych, punktów widokowych. Parkowi w Łukomiu należy przywrócić historyczne walory odtworzyć jego rolę w krajobrazie
- do bezwzględnego zachowania należą obiekty nieruchome w ewidencji konserwatorskiej. Część z nich wymaga przeprowadzenia remontów bieżących, część kapitałnych, część należy poddać rewaloryzacji. Zakres niezbędnych działań winny określić ekspertyzy konserwatorskie i konstrukcyjne;
- nie należy przeprowadzać działań mogących powodować dewastację zabytku,
- zasady zagospodarowania na terenach przyległych do granic terenów zabytkowych, parków i cmentarzy powinny zapewniać właściwą ich ekspozycję,
- podejmowanie starań o pozyskanie środków zewnętrznych i dofinansowań na prace rewaloryzacyjne i renowacyjne przy obiektach zabytkowych
- ograniczenie umieszczania oraz określenie form reklam i szyldów na obiektach zabytkowych,
- ekspozycję i zwiększenie atrakcyjności najważniejszych zabytków za pośrednictwem iluminacji oraz wprowadzenie oznaczeń i tablic informacyjnych o obiektach zabytkowych,
- zachowanie, porządkowanie i rewaloryzacja cmentarzy, utrzymanie czytelności ich usytuowania oraz układów wewnętrznego rozplanowania, ochrona istniejącego drzewostanu, zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów,
- wytyczne określania zasad ochrony dziedzictwa kulturowego w planach miejscowych:
 - określenie i doprecyzowanie zaproponowanych stref ochrony konserwatorskiej,

- podporządkowanie i zharmonizowanie nowej zabudowy w stosunku do istniejących historycznych form (np. wysokość zabudowy do wysokości obiektów historycznych, geometria dachów: kąt nachylenia połaci 20-45°, intensywność zabudowy do 0,2),
- ochrona i odbudowa drzewostanu na terenie i w otoczeniu zabytkowych założeń: dworsko- parkowych i cmentarzy,
- zabezpieczenie strefy buforowej (ekspozycji) pomiędzy terenami zabudowy wsi, a zespołem dworsko-parkowym
- ochronę stanowisk archeologicznych poprzez:
 - wszelkie działania w obrębie stanowisk i ich strefy ochronnej mogą być podejmowane po uzyskaniu zezwolenia konserwatorskiego i spełnieniu ustalonych w nim warunków,
 - wszystkie stanowiska znajdujące się w spisie konserwatorskim należy objąć archeologicznymi badaniami rozpoznawczymi,
 - nadzory archeologiczne nad wstępnymi pracami budowlanymi.

W zakresie obiektów wpisanych do rejestru zabytków - wszelkie prace i roboty przy zabytkach, w jego strefie ochrony konserwatorskiej i w sąsiedztwie muszą być prowadzone za zezwoleniem i w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (*ustawa z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 1446)*), które określi zakres koniecznego nadzoru.

VI. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNE

1. KOMUNIKACJA

Podstawowy układ komunikacyjny gminy stanowią:

Droga wojewódzka Nr 541 relacji Lubawa – Żuromin – Sierpc
_Dobrzyń n/Wisłą w klasie drogi głównej.

drogi powiatowe: nr 3706W relacji gr. województwa – Puszcza - Września (klasa Z)
nr 3707W relacji Łukomie – Dziki Bór (Z),
nr 3708W relacji Stopin – Pianki - Puszcza (Z)
nr 3710W relacji Łukomie - Białasy (G)
nr 4620W relacji Poniatowo- Borowo (Z)
nr 3711 W relacji Stopin - Września (Z)
nr 3712W relacji Rościszewo - Września (L)
nr 3713W relacji Rościszewo - Łukomie (Z)
nr 3736W relacji Sierpc – Dąbrówki - Kuski (Z)
nr 3737W relacji Rościszewo – Kuski - Komorowo (Z)
nr 3738W relacji Rościszewo – Żabowo - Szumanie (L)
nr 3739W relacji Rościszewo – Jaworowo
nr 3741W relacji Lelice – Grąbiec – Zawady
nr 3742W relacji Golezszyn – Borkowo - Zgagowo

o długości ok. 68 km oraz ok. 32km dróg gminnych publicznych i ok. 48km dróg gminnych wewnętrznych.

Wskaźnik gęstości dróg publicznych na terenie gminy Rościszewo wyniósł 140 km/100km², w tym wskaźnik dróg gminnych 59/98km/100km². Z dróg gminnych 35% posiada nawierzchnię utwardzoną.

W zakresie komunikacji drogowej przewiduje się:

- racjonalizacja wykorzystania stanu istniejącego, poprawa parametrów technicznych dróg i ulic (nawierzchnie, szerokość pasów drogowych i poboczy, odwodnienia),
- adaptacja istniejących tras i urządzeń obsługi ruchu, ich uzupełnienie, modernizacja i rozbudowa w celu pełnego obsłużenia terenów istniejącego i potencjalnego rozwoju osadnictwa; zapewnienie dostępności komunikacyjnej,
- rozbudowa układu komunikacyjnego w obrębie wielofunkcyjnych terenów rozwojowych w miejscowościach Rościszewo, Łukomie,
- rozbudowa i modernizacja lokalnego i powiatowego układu komunikacyjnego służąca rozwojowi funkcji turystycznej (połączenia obiektów o walorach kulturowych i przyrodniczych), budowa urządzeń obsługi ruchu (parkingi, zatoki postojowe, place widokowe, inne obiekty obsługi podróży),
- modernizacja i restrukturyzacja istniejącego ciągu drogi wojewódzkiej Nr 541 (do parametrów klasy drogi głównej), ważnego dla powiązań zewnętrznych gminy, której znaczenie w układzie podstawowym gminy będzie wzrastać,
- budowa nowych odcinków dróg w ciągu dróg ponadlokalnych we wsi Rościszewo, Babiec Piaseczny
- uzupełnienie i modernizacja dróg gminnych zapewniających powiązania wewnętrzne gminy i bezpośrednią obsługę komunikacyjną terenów istniejącego i planowanego zainwestowania,
- ograniczenie bezpośredniej obsługi terenu przyległego przez drogę wojewódzką i powiatowe. Połączenia z drogami zapewniającymi bezpośrednią obsługę poprzez skrzyżowanie z zachowaniem odstępów wg przepisów szczególnych,
- stosowanie środków ochrony akustycznej dla terenów chronionych (np. zabudowy mieszkaniowej). Obowiązek prowadzenia pomiarów poziomów substancji i energii w środowisku ciąży na zarządcach dróg wojewódzkich,
- realizacja wewnętrznych układów rowerowych i stworzenie na obszarze gminy systemu umożliwiającego wzrost ruchu rowerowego, szczególnie w relacjach dom - szkoła - dom - rekreacja - dom - zaopatrzenie w branżach handlowych.

W zakresie komunikacji kolejowej postuluje się:

- utrzymanie rezerwy terenowej dla realizacji sieci kolejowej dużych prędkości, która wg koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 określona jest w ramach celu poprawa dostępności terytorialnej kraju w III etapie jako „wstępne analizy” z zastrzeżeniem, że „realizacja poszczególnych inwestycji będzie zależeć od polityki transportowej Rządu”. W przypadku nie ujęcia w rejestrze zadań rządowych lub samorządowych w/w zadania, dopuszcza się możliwość zagospodarowania, określonej na rysunku Studium rezerwy terenowej dla komunikacji kolejowej (dawna CMK), w kierunku rozwoju funkcji występujących w sąsiedztwie.

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Przez teren gminy Rościszewo prowadzone są ponadlokalne liniowe systemy infrastruktury technicznej, powodujące ograniczenia w zagospodarowaniu terenów:

- linie elektroenergetyczne WN 110kV relacji Sierpc - Żuromin,

Obowiązują strefy bezpieczeństwa i ochronne o szerokości i sposobie zagospodarowania

zgodnie z przepisami odrębnymi i normami. W pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych obowiązują ograniczenia w sposobie zagospodarowania terenu (zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych w strefie podwyższonego oddziaływania obiektów elektroenergetycznych, zakaz utrzymywania roślinności o wysokości przekraczającej 2m).

Po dokonaniu diagnozy i ocenie uwarunkowań rozwoju określono kierunki rozwoju infrastruktury technicznej zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju gminy. Priorytet nadano gospodarce ściekowej.

Przyjęto dwa rodzaje polityki

- politykę modernizacyjną, która wskazuje sposoby utrzymania stanu istniejącego i poprawy funkcjonowania systemów
- politykę rozwojową, która określa rozszerzenie obszarów obsługiwanych przez systemy.

Polityki realizowane są poprzez działania podane w tabeli i zgodnie z programem budowy i modernizacji gminnej infrastruktury zawartym w Strategii Rozwoju Gminy Rościszewo do 2020.

Przedmiot		Polityka rozwojowa
1	2	3
Uporządkowana gospodarka ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej we wsi Rościszewo w oparciu o oczyszczalnię ścieków we wsi – budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej we wsi Polik, Lipniki w oparciu o oczyszczalnię ścieków we wsi Rościszewo, - uporządkowanie systemu gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych w oparciu o szczelne zbiorniki na ścieki i wywóz na oczyszczalnię ścieków w Rościszewie, - kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni dla zabudowy rozproszonej, - zwiększenie dowozu ścieków z terenów nie skanalizowanych 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej dla terenów rozwojowych w Rościszewie, - realizacja zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej we wsiach Łukomie, Stopin w oparciu o proj. oczyszczalnię ścieków w Borowie, - budowa indywidualnych systemów utylizacji ścieków dla zabudowy rozproszonej, - opracowanie koncepcji uporządkowania gospodarki ściekowej dla całej gminy, z uwzględnieniem wyznaczonych terenów rozwoju zabudowy, - budowa kanalizacji deszczowej wzdłuż głównych układów komunikacyjnych na terenach zurbanizowanych oraz urządzeń oczyszczających na wylotach ścieków do odbiorników.
Gospodarka wodna	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie i modernizacja istniejącej sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody, - wyrównanie standardów obsługi terenów objętych systemem wodociągów grupowych, - właściwa konserwacja istniejących urządzeń i obiektów zaopatrzenia w wodę w Rościszewie, Łukomiu, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa sieci wodociągowych w celu obsługi terenów rozwojowych,
Gospodarka cieplna	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych i ekologicznych nośników energii w lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła, 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, paliwa gazowe i ciepło dla gminy, - wdrażanie nowoczesnych systemów grzewczych, - rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii elektrycznej, - rozwój obiektów i urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Zaopatrzenie w gaz	Wzrost wykorzystania gazu jako nośnika energii – lokalizacja zbiorników na gaz płynny	- doprowadzenie gazociągu wysokiego ciśnienia na teren gminy (proj. gazociąg z m. Sierpca), budowa stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia
Gospodarka odpadami	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpiecznego dla środowiska kontrolowanego systemu gospodarki odpadami - kontynuacja segregacji odpadów poprzez zwiększenie ilości pojemników 	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzacja gospodarki mało-odpadowej - propagowanie zakładania małych, przydomowych kompostowni w indywidualnych gospodarstwach - edukacja społeczeństwa, - wdrożenie kompleksowego systemu unieszkodliwiania odpadów obejmującego wszystkie dostępne systemy i rozwiązania techniczne w ramach Związku Gmin
Melioracje	<ul style="list-style-type: none"> - Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracyjnych na gruntach ornych, które zostały zmeliorowane, - Na terenach urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów obowiązuje przestrzeganie przepisów Ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne (<i>t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 145 z późn. zm.</i>). - Uwzględnić warunki zagospodarowania wynikające z Ustawy z dnia 18.07.2001r. Prawo Wodne na terenach położonych w sąsiedztwie rz. Skrwy, rowów podstawowych, oraz rowów melioracyjnych, - utrzymanie i odbudowa obiektów wodnych służących do retencjonowania wody: 3 zbiorniki retencyjne (stawy rybne) we wsi Babiec Więczanki, zastawki, jazy, przepusty z piętrzeniem szt. 10 usytuowane, na Skrwie we wsi Łukomie, na Chraponiance we wsi Polik, Rzeszotary Zawady oraz na cieku we wsi Rzeszotary Pszczele. 	<ul style="list-style-type: none"> - na terenach przeznaczonych na cele nierolnicze (zabudowa mieszkaniowa, usługowa, infrastruktura) dopuszcza się częściową likwidację sieci drenarskiej z zachowaniem tej części systemu, która przeprowadza wody melioracyjne z terenów sąsiadujących, - W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci drenarskiej, na terenach przeznaczonych na cele nierolnicze, należy na etapie planu miejscowego uzgodnić projekt przebudowy urządzeń melioracyjnych,

Elektroenergetyka	<p>Modernizacja sieci elektroenergetycznej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymianę przewodów na większy przekrój w linii głównej - wymianę przyłączy na izolowane - stosowanie zabezpieczeń wzdłużnych na obwodach linii niskiego napięcia - wyposażenie głównych ciągów sieciowych w łączniki sterowane drogą radiową 	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość budowy napowietrznych systemów elektroenergetycznych WN do i ze stacji energetycznej „Sierpc”. Dopuszcza się budowę elektroenergetycznych linii wielotorowych wielonapięciowych po trasie lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących linii elektroenergetycznych. <p>Budowa nowych węzłów elektroenergetycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - linii SN-15kV - stacji 15/0,4kV - linii rozdzielczych niskiego napięcia <p>Opracowanie projektu założeń Do planu zaopatrzenia w energię elektryczną gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie sieci średniego napięcia do projektowanej urbanizacji w strefie kształtowania układów osadniczych - rozwój urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną - budowa GPO dla potrzeb obsługi odnawialnych źródeł energii.
Telekomunikacja	<ul style="list-style-type: none"> - Rozbudowa i modernizacja urządzeń i sieci telekomunikacyjnej w zakresie umożliwiającym pełne zabezpieczenie występującego zapotrzebowania na łącza telefoniczne - Budowa stacji telefonii komórkowej wg potrzeb - Dalsza rozbudowa sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie, rozbudowa i modernizacja infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej. 	<p>Ewolucja sieci poprzez wzrost udziału sieci kablowej i światłowodowej.</p> <p>Kontynuacja budowy łączy abonenckich, poprzez cyfrowe sieci dostępu radiowego w rejonach o jednostkowym zapotrzebowaniu na telefon.</p> <p>Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na w/w usługi w gminie.</p> <p>Rozwój systemów teletechnicznych na potrzeby obsługi urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Zwiększenie dostępności sieci internetowej poprzez rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu.</p>

Dopuszcza się rozbudowę istniejących i budowę nowych systemów infrastruktury technicznej (obiektów i urządzeń) na następujących zasadach:

- na terenach zabudowy w liniach rozgraniczających ulic lub poza liniami rozgraniczającymi ulic, dopuszcza się tworzenie pasów technologicznych infrastruktury technicznej wzdłuż układów komunikacyjnych w liniach rozgraniczających ulic, a w przypadku dróg poza ich liniami rozgraniczającymi z zachowaniem przepisów odrębnych;
- poza obszarem zabudowanym realizacja wzdłuż układów komunikacyjnych, w maksymalnym stopniu wzdłuż granic własności i istniejących systemów infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się wydzielanie działek, w tym także pasów technologicznych poza liniami rozgraniczającymi dróg i ulic dla potrzeb lokalizacji infrastruktury technicznej o powierzchni wynikającej z technologii,
- budowa nowych liniowych ponadlokalnych systemów infrastruktury technicznej w istniejących korytarzach infrastruktury lub ich bezpośrednim sąsiedztwie. Dopuszcza się nowe lokalizacje z zachowaniem zasad: zminimalizowanie zbliżeń do zabudowy mieszkaniowej, omięcie terenów objętych ochroną przyrody i krajobrazu oraz pełniących rolę w strukturze ekologicznej gminy,
- zachowanie pasów technologicznych o szerokości 15m od istniejącej linii 100kV z ograniczeniami w zagospodarowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi (m.in. zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych).

VII. ROZMIESZCZENIE INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy wiąże się z uwzględnieniem potrzeb bytowych i ogólnorozwojowych społeczności, o charakterze publicznym. Wyznaczono tereny zadań publicznych lokalnych, dla których obowiązują działania adaptacyjne, modernizacyjne, rozbudowy.

W zakresie infrastruktury społecznej

- utrzymanie i możliwość rozbudowy obiektów szkolnych w zakresie szkół podstawowych we wsiach: Rościszewo, Łukomie,
- utrzymanie i rozbudowa obiektów przedszkolnych i szkolnych w zakresie gimnazjów w Rościszewie oraz punktu przedszkolnego w Łukomiu,
- utrzymanie i realizacja obiektów kultury (Gminnego Domu Kultury w Rościszewie) i sportowych (głównie przy szkołach), utrzymanie cyklicznych imprez,
- utrzymanie gminnego wielofunkcyjnego boiska sportowego w Rościszewie oraz klubu sportowego „Skrwa Łukomie”,
- wykorzystanie istniejących zasobów gruntów komunalnych dla realizacji celów społecznych, zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej lub dla zorganizowanej działalności inwestycyjnej
- utrzymanie obiektów obsługi administracyjnej, bezpieczeństwa publicznego, wspieranie instytucji służących rozwojowi gminy i potrzebom mieszkańców,
- utrzymanie poziomu ochrony zdrowia (realizowanego w Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Rościszewie) i pomocy społecznej,

W zakresie gospodarki komunalnej

- zachowanie i realizacja obiektów, urządzeń oraz sieci istniejących i projektowanych systemów infrastruktury technicznej
- oczyszczalnia ścieków w Rościszewie,
- stacje wodociągowe i ujęcia wód w Rościszewie, Łukomiu,
- projektowana oczyszczalnia ścieków w Borowie.

W zakresie komunikacji

- utrzymanie i poprawa parametrów technicznych istniejących dróg gminnych,
- rozwój gminnego układu drogowego.

W zakresie infrastruktury technicznej:

- projektowane linie elektroenergetyczne i teletechniczne oraz stacje transformatorowo-rozdzielcze na potrzeby obsługi urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii
- dopuszcza się lokalizację stacji energetycznej GPO dla potrzeb obsługi urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

VIII. ROZMIESZCZENIE INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADKOLALNYM

Na terenie gminy Rościszewo występują inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego i programów zadań rządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim:

- droga wojewódzka Nr 541,
- linie elektroenergetyczne WN 110kV relacji Sierpc –Żuromin,
- rezerwa terenowa dla rozwoju systemów transportowych kolejowych,

Rozkład w/w inwestycji w przestrzeni gminy określono na rysunku Studium. Dopuszcza się budowę nowych liniowych ponadlokalnych systemów infrastruktury technicznej w istniejących korytarzach infrastruktury lub ich bezpośrednim sąsiedztwie - dopuszcza się inne lokalizacje z zachowaniem zasad: zminimalizowanie zbliżeń do zabudowy mieszkaniowej, ominięcie terenów objętych ochroną przyrody i krajobrazu oraz pełniących rolę w strukturze ekologicznej gminy.

Określono też tereny zadań publicznych ponadlokalnych, dla których obowiązują działania adaptacyjne, modernizacyjne, rozbudowy.

W zakresie komunikacji

- utrzymanie, modernizacja i rozbudowa (uzyskanie odpowiednich szerokości linii rozgraniczających) drogi wojewódzkiej Nr 541,
- budowa nowego przebiegu dróg ponadlokalnych w obszarze wsi Rościszewo i Babiec Piaseczny,
- utrzymanie i modernizacja istniejących dróg powiatowych.

W zakresie infrastruktury technicznej

- utrzymanie i modernizacja istniejących systemów (urządzeń i obiektów) elektroenergetycznych, łączności publicznej, zagospodarowanie stref ochronnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Sierpc
- rozwój systemów infrastruktury technicznej wg zasad określonych w Rozdziale VI

IX. OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA MPZP

Podstawowym instrumentem realizacji polityki przestrzennej jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy Rościszewo nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Obszary objęte obowiązkiem sporządzania planów wyznaczono biorąc pod uwagę:

- obowiązujące przepisy prawne
- listę inwestycji publicznych
- skalę i procesy zainwestowania terenów.

Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

- tereny górnicze, w przypadku jeżeli przewidywane szkodliwe wpływy na środowisko będą nieznaczne rada gminy może podjąć uchwałę o odstąpieniu od planu,
- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- obszary przestrzeni publicznych,
- tereny przeznaczone do rozwoju, a zajmujące grunty rolne chronione przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze (I-III klasy bonitacyjnej).

Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Przyjęto następujący zakres wykonywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1. w strefie zachowania i ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych - dla terenów potencjalnego rozwoju osadnictwa:

- o dominacji funkcji rekreacyjno-turystycznej,

2. w strefie kształtowania układów osadniczych - dla terenów potencjalnego rozwoju osadnictwa:

- o dominacji funkcji mieszkaniowo - usługowej

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

- tereny rekreacyjne we wsi Puszcza,
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej we wsi Rościszewo
- we wsi Babiec Piaseczny

1. W/w planach należy określić lokalizację dróg publicznych, zasady podziału terenu na

działki budowlane, zasady uzbrojenia terenu, a także warunki zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględniające jego położenie w obszarze chronionego krajobrazu oraz uwzględnianie charakteru zabudowy zabytkowej przy lokalizacji nowej zabudowy w sąsiedztwie obiektów chronionych na podstawie Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2. W procesie sporządzania miejscowych planów dla wskazanych terenów dopuszcza się opracowanie planu etapami dla części tych terenów (ograniczonych administracyjnie, układem komunikacyjnym, granicami naturalnymi) na obszarach zapewniających otrzymanie prawidłowej struktury przestrzenno-funkcjonalnej i możliwość powiązań z sąsiedztwem.
3. Lokalizowanie zabudowy w istniejących strukturach przestrzennych osadnictwa we wszystkich strefach może być prowadzone w oparciu o zasadę "dobrego sąsiedztwa" i zgodnie z przepisami szczególnymi.

Istotnym narzędziem realizacji polityki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej mogą być programy podające zasady etapowania - modernizacji i rozbudowy systemów.

X. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Tereny gleb o dużych walorach przyrodniczych wskazano do intensywnej produkcji rolnej, występujące w zwartych kompleksach na w miarę rozległych przestrzeniach, korzystne są dla wszystkich kierunków upraw, wskazana wielkotowarowa gospodarka rolna oraz komasacja areałów. Ich pełne wykorzystanie wymaga rozwiązania fundamentalnego zagadnienia restrukturyzacji wsi. Zadaniem podstawowym jest określenie działań przekształceniowych z których studium wyróżnia:

- dla terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej rozwój sieci osadniczej należy ograniczyć do istniejących siedlisk rolniczych i ich bezpośredniego sąsiedztwa. Obowiązuje ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na wartościowych kompleksach rolniczych (III klasa) do zabudowy zagrodowej związanej z gospodarstwem rolnym o powierzchni powyżej średniej w gminie,

- preferencje dla lokalizacji działalności produkcyjno - usługowej związanej z przetwórstwem rolno - spożywczym. Uciążliwość funkcji musi być ograniczona do granic lokalizacji.

- w ramach ochrony systemu ekologicznego terenów rolnych wyznaczono tereny wykluczające zainwestowanie (ciągi ekologiczne) związane z dolinami cieków i użytkami zielonymi. Są to tereny korzystne dla gospodarki hodowlanej i ponadto spełniają ważną dla terenu funkcję układów wentylacyjnych i odwadniających. Tereny gruntów marginalnych powinny podlegać zalesieniom na rysunku Studium wskazano miejsca uzupełniania struktury ekologicznej (zalesienia).

Leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy zajmują ok. 7,3% (wg GUS) ogólnej powierzchni gminy. Na obszarach leśnych obowiązuje rozwijanie trwale zrównoważonej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, której elementem jest także ochrona bioróżnorodności biologicznej lasu. Zakłada się

zwiększanie powierzchni leśnej do 25% powierzchni gminy. Natomiast agroekologiczny wskaźnik lesistości optymalnej wyliczony dla gminy na podstawie obecnego wskaźnika lesistości oraz udziału gruntów klasy bonitacyjnej V i VI wynosi 47%.

Ustala się kształtowanie przestrzeni leśnej poprzez:

- ochronę lasów, w tym szczególnie stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody oraz cennych ze względu na zasoby genetyczne, ochronę gleb, wód,
- główny przedmiot ochrony – las sosnowo-brzozowy, lasy olszowe,
- czynną ochronę ekosystemów leśnych obejmuje m.in.: utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów przez niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania, wspieranie procesów sukcesji naturalnej, zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych, cięcia sanitarne, redukcja podszytu, zabezpieczenie populacji chronionych i rzadkich gatunków roślin, renaturalizacja grądu, zwiększanie pokrycia terenów drzewostanami w szczególności na terenach porolnych, utrzymywanie, a w razie konieczności podwyższanie poziomu wód gruntowych w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, zachowanie śródleśnych cieków mokradeł, polan, muraw napiaskowych, ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt, wykorzystanie lasów do celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne,
- kształtowanie lasu wielofunkcyjnego – poprawa funkcji wodochronnej, klimatotwórczej,
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych,
- restytucję zdegradowanych ekosystemów leśnych,
- wyznaczenie obszarów leśnych o walorach turystycznych i rekreacyjnych ze względu na dużą odporność siedlisk na degradację,
- uzupełnianie struktury ekologicznej poprzez zalesienia łącznikowe – wyznaczono obszary dolesień w miejscowościach Zamość Nowy, Pianki, Rzeszotary Zawady, Rumunki Stara Wieś, Rumunki Chwały (ok. 400ha),
- zalesianie gruntów niskich klas bonitacyjnych o małych walorach agroekologicznych.

Wzmocnienie funkcji leśnej wymaga działań w zakresie *funkcji ekologicznych*:

- kształtowanie, ochrona, restytucja ekosystemów,
- przebudowa drzewostanów w kierunku większej różnorodności,
- zalesienia wpłyną na polepszenie warunków dla introdukcji formacji roślinnych,
- ograniczenie presji na ekosystemy leśne przez przyjazne zagospodarowanie terenów przyległych - ze względów ochrony przeciwpożarowej nowe budynki należy lokalizować w odległościach nie mniejszych niż 12,0m od granic lasów, ochrona ekologiczna biocenozy leśnych wymaga zabudowy w odległości 50m od granicy lasu.

Udostępnianie lasów dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych powinno być podporządkowane ochronie wartości przyrodniczych, dostosowane do rodzaju i stopnia odporności na degradację środowiska. Uprawianie turystyki w oparciu o istniejące i planowane szlaki - dopuszcza się turystykę pieszą, rowerową, przyrodniczą i inne formy w ramach turystyki kwalifikowanej i poznawczej.

XI. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Obszary zagrożenia powodzią

Obszar gminy Rościszewo położony wokół rzeki Skrwy, przylega do rzeki na odcinku od km 81,82 do km 97,35. W rejonie tym Skrwa przepływa w wąskiej dolinie tylko miejscami rozszerzającej się w okolicach wsi Puszcza i Babiec Więczanki, przez tereny w większości rolnicze. Wzdłuż rzeki nie występują wały przeciwpowodziowe.

W gminie Rościszewo występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią. Dla obszarów tych wyznaczono zasięg zagrożenia powodziowego po rzędnych wód o prawdopodobieństwie pojawienia się raz na sto lat – 1%.

Według „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – Etap I – rzeka Skrwa Prawa” (realizowanego dla RZGW w Warszawie w 2006r.) na terenie gminy Rościszewo granica zasięgu wód o prawdopodobieństwie występowania raz na 100 lat - 1% kształtuje się na wysokości rzędnych:

Babiec Więczanki 82km - 108m n.p.m.,

Łukomie 91km – 112,5m n.p.m.,

Puszcza 95 km – 113,8 m n.p.m.

Rodzaj zagospodarowania terenów szczególnego zagrożenia powodzią regulują przepisy odrębne z zachowaniem następujących wskazań, tj zabrania się m.in.:

- lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, środków chemicznych, składowania odpadów,
- wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe,
- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót z wyjątkiem związanych z regulacją i utrzymaniem wód, utrzymaniem, rozbudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

W uzasadnionych przypadkach, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi i jeśli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji zwolnić od zakazów.

Warunki korzystania gospodarczego na terenach szczególnego zagrożenia powodzią regulują przepisy odrębne; obowiązuje zachowanie następujących wskazań m.in.:

- wszystkie elementy zagospodarowania muszą być projektowane przy założeniu, że rozpatrywany teren jest okresowo zalewany,
- zapewnienie przestrzeni dla wód wezbraniowych poprzez kształtowanie odpowiedniego zagospodarowania terenów zalewowych,
- nie dopuszcza się zabudowy kubaturowej i innej trwałej mogącej stanowić przeszkodę dla przepływu wielkich wód,
- zabrania się lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem dopuszczonych przepisami odrębnymi,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć stanowiących potencjalne źródła zanieczyszczeń i zagrożenie dla jakości wód w czasie powodzi,
- poza robotami regulacyjnymi nie wolno wykonywać żadnych innych robót zmniejszających przekrój czynny koryta,

- dopuszcza się wykonywanie robót związanych z utrzymywaniem lub regulacją wód, lokalizowanie inwestycji gospodarki rybackiej,
- zakaz budowy elementów infrastruktury technicznej za wyjątkiem obiektów związanych z przekroczeniami koryta rzeki, ujęciami wody, wylotami ścieków,
- dopuszcza się zagospodarowanie dla celów sportowo - rekreacyjnych jako terenów spacerowych z wyznaczonymi i urządzonymi trasami do wycieczek pieszych, rowerowych, konnych.

Głębokość zalewu może wynosić w granicach 1,5-2m. Dolina Skrwy w gminie Rościszewo nie jest zabezpieczona systemem przeciwpowodziowych urządzeń hydrotechnicznych. Zmniejszenie strat powodziowych można otrzymać nie tylko poprzez bezpośrednie zabezpieczenia techniczne jak zapory, wały lub działania operacyjne w trakcie powodzi, można osiągnąć także na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (sterowanie rozwojem gospodarczym na terenach zagrożonych) – jest to działanie prewencyjne.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych

Tereny osuwiskowe (naturalne zagrożenia geologiczne) w obszarze gminy Rościszewo towarzyszą strefie krawędziowej doliny Skrwy i występują w miejscowościach Babiec Więzanki km 83,00, Borowo km 88,50, 90,00, Stopin km 90,50.

Możliwość wystąpienia złożonych lub skomplikowanych warunków gruntowych związana jest ze spadkami terenu powyżej 5%. Występowanie złożonych lub skomplikowanych warunków gruntowych może spowodować osuwanie się mas ziemnych. W strefie tej dopuszcza się lokalizowanie nowych obiektów po przeanalizowaniu ich konstrukcji z uwzględnieniem sił na rozciąganie (ustalenie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów).

Na terenach eksploatacji powierzchniowej i górniczych nie występują zagrożenia osuwiskowe i wodne.

XII. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy występują złoża kopalin pospolitych – kruszywa naturalnego (piasków, żwirów i pospółek oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej):

- złoża eksploatowane w miejscowości Babiec Piaseczny (surowce ilaste ceramiki budowlanej),
- złoża zagospodarowane w miejscowości Rzeszotary Gortaty, Śniedzanowo (kruszywa naturalne),
- złoża, z których wydobyte zostało zaniechane w miejscowości Babiec Więzanki (surowce ilaste),

Całość złóż gminy została zakwalifikowana do złóż łatwodostępnych, mało-konfliktowych.

Wyznaczone w koncesjach Starosty Sierpeckiego tereny górnicze obejmują:

- Rzeszotary Gortaty udokumentowane na powierzchni ok. 1,5ha
- Śniedzanowo I udokumentowane na powierzchni 1,36ha,
- Babiec Piaseczny II udokumentowane na powierzchni ok. 0,82ha.

Teren gminy Rościszewo został też objęty koncesją (z dnia 10.07.2014r.) Ministra Środowiska na poszukiwanie i rozpoznanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „bloku 172”:

Ustala się zasady zagospodarowania w/w terenów określone zgodnie z przepisami

odrębnymi m.in. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania złoża:

- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nieobjętych eksploatacją zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakazuje się zabudowy, za wyjątkiem realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych, urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją, przetwarzaniem i produkcją kopalin, przy czym obiekty te po zakończeniu eksploatacji powinny zostać usunięte,
- sposób zagospodarowania terenu powinien być dostosowany do potrzeb prowadzonej działalności i nie powinien powodować zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich,
- zakłada się wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji.

Ponadto zasady obejmują:

- określenie warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, pożarowe),
- spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska (optymalna gospodarka złożem).

Ochrona złóż surowców mineralnych będzie polegać na:

- a) prowadzeniu eksploatacji złóż w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych,
- b) racjonalnym gospodarowaniu złóż,
- c) rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Na terenach eksploatacji powierzchniowej i górniczych nie występują zagrożenia osuwiskowe i wodne.

XIII. OBSZARY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Rekultywacji wymagają zdegradowane elementy środowiska przyrodniczego:

- wyrobiska poeksploatacyjne m.in. we wsiach Babiec Piaseczny

Rehabilitacji wymagają:

- obiekty zabytkowe i o walorach dla dziedzictwa kulturowego (domy drewniane, zespoły dworsko-parkowe, parki podworskie).